

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra regionálního managementu

Diplomová práce

Zadávání veřejných zakázek v programovém období 2007 - 2013 v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Vypracoval: Bc. Petr Vrkoslav
Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová

České Budějovice 2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petr VRKOSLAV**
Osobní číslo: **E14762**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Strukturální politika EU a rozvoj venkova**
Název tématu: **Zadávání veřejných zakázek v programovém období 2007 - 2013 v rámci OP VK**
Zadávající katedra: **Katedra regionálního managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Práce bude zaměřena na analýzu procesu zadávání veřejných zakázek, realizaci zadávacího řízení, proces kontroly zadávacích řízení. Dále se autor zaměří na nejčastější pochybení při zadávání veřejných zakázek v rámci OP VK a proces řešení nesrovnalostí odhalených při kontrolách. Výstupem práce bude komparace s podmínkami zadávání veřejných zakázek v programovacím období 2014 - 2020 v rámci OP VVV.

Metodika práce:

V práci budou použity analytické metody historické, logické a komparační s využitím terénního průzkumu a analýzy statistických údajů. Soubor návrhů bude doplněn příslušnou kvantitativní dokumentací.

Rámcová osnova:

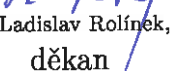
1. Úvod, 2. Cíle a metodika, 3. Literární přehled, 4. Řešení problematiky, 5. Provedení analýzy, 6. Návrhová část, 7. Závěr, 8. Resumé, 9. Použitá literatura, 10. Přílohy.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **50 - 60 stran formátu A4**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

- 1. Strukturální fondy - portál**
- 2. MŠMT ČR - portál a interní dokumenty**
- 3. MMR ČR - portál a interní dokumenty**
- 4. DYTRT, Z. at al. (2012) Odpovědný management v podnikání a veřejné správě: cesta do inovační společnosti. Georg, Žilina.**
- 5. BAIN AND COMPANY. (2013). Management Tools and Trends 2013. Dostupné z <http://www.bain.com/publications/articles/management-tools-and-trends-2013.aspx>.**

Vedoucí diplomové práce: **doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová**
Katedra regionálního managementu

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2014**
Termín odevzdání diplomové práce: **17. dubna 2016**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentska 13 (20)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 16. března 2015

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

12. dubna 2016

Datum

Podpis studenta

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval své vedoucí práce doc. Dr. Ing. Dagmar Škodové Parmové za cenné rady a připomínky poskytnuté v průběhu zpracovávání diplomové práce. Současně bych velice rád poděkoval své manželce za podporu a trpělivost během vypracování mé diplomové práce.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Cíl a metodika práce.....	5
3. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a jeho postavení v rámci fondů EU	6
3.1 Programové období 2007 – 2013 a cíle regionální politiky	6
3.2 Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj	8
3.3 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost	9
4. Proces zadávání veřejných zakázek.....	11
4.1 Legislativní rámec – evropská a národní úroveň	11
4.2 Právní úprava oblasti zadávání zakázek ve vybraných zemích	12
4.3 Problematika korupce v zemích EU v rámci zadávání veřejných zakázek	
4.4 Zákon o veřejných zakázkách	15
4.5 Závazné postupy pro zadávání zakázek.....	18
5. Realizace zadávacích řízení v rámci OP VK.....	19
5.1 Veřejné zakázky malého rozsahu v rámci OP VK	19
5.1.1 Implementace závazných postupů do řídicích dokumentů OP VK	19
5.1.2 Postupy pro zadávání zakázek při pořizování dodávek, služeb či stavebních prací z prostředků finanční podpory OP VK – vývoj“	20
5.2 Veřejné zakázky dle zákona o veřejných zakázkách v rámci OP VK.....	23
5.2.1 Významné legislativní změny a jejich vliv na realizaci zadávacích řízení v rámci OP VK	24
5.2.2 Antikorupční a transparentní novela zákona o veřejných zakázkách	25
5.3 Zákon o veřejných zakázkách a principy 3E.....	26

6. Proces kontroly veřejných zakázek v rámci projektů OP VK ze strany poskytovatele dotace.....	29
6.1 Ex-ante kontrola zadávacích podmínek	30
6.2 Ex-post kontrola veřejných zakázek	32
6.3 Ostatní orgány oprávněné k provádění kontroly	36
6.3.1 Evropské kontrolní orgány	36
6.3.2 Národní kontrolní orgány	37
6.3.3 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	38
7. Nejčastější pochybení při zadávání veřejných zakázek v rámci OP VK.....	41
7.1 Nejčastější pochybení dle fáze zadávacího/výběrového řízení	41
7.1.1 Pochybení vzniklá před zahájením zadávacího řízení	42
7.1.2 Pochybení vzniklá v průběhu zadávacího řízení	45
7.1.3 Pochybení vzniklá po ukončení zadávacího řízení	46
7.2 Příčiny vzniku pochybení při zadávání veřejných zakázek	48
7.3 Návrh opatření vedoucích ke snížení množství pochybení v oblasti zadávání veřejných zakázek	50
8. Nezpůsobilé výdaje v rámci OP VK.....	53
8.1 Veřejné zakázky a nezpůsobilé výdaje.....	54
8.2 Poskytovatel dotace – nastavení procesu hlášení nesrovnalostí	55
8.3 Role finančních úřadů v procesu řešení nesrovnalostí	56
9. Zadávání veřejných zakázek v programovém období 2014 – 2020.....	57
9.1 OP VVV a Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014 – 2020.....	57
9.2 „Nový“ zákon o veřejných zakázkách.....	58
9.3 Srovnání s předchozím programovým obdobím 2007 – 2013 – OP VK vs. OP VVV.....	59
10. Závěr.....	62
I. Summary and Keywords.....	64
II. Seznam literatury.....	65
III. Seznam tabulek a grafů	

Úvod

Hlavním důvodem výběru řešené problematiky, tj. zadávání veřejných zakázek, je osobní zkušenost s danou oblastí vycházející z mé devítileté praxe v oboru, kdy jsem se ať už okrajově či přímo zabýval problematikou zadávání veřejných zakázek jak z pohledu kontroly dodržování zákona o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, tak z pohledu dodržování závazných postupů pro zadávání zakázek, na něž se zákon o veřejných zakázkách nevztahuje. Zejména posledních pět let mého působení na Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy, kdy jsem se nejprve ze své pozice věnoval kontrole veřejných zakázek v rámci kontrol na místě a poté z pozice garanta veřejných zakázek majícího na starost metodickou podporu příjemců dotace a zároveň kontrolu veřejných zakázek v rámci administrativní kontroly, mi dalo možnost nahlédnout velmi podrobně do dané problematiky.

V úvodní části této práce bude blíže představen Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen OP VK) a jeho postavení v rámci strukturálních fondů Evropské unie. Budou stručně představeny cíle regionální politiky či Evropský sociální fond, z jehož prostředků je OP VK financován.

Následně bude popsán legislativní rámec, v němž zadávání veřejných zakázek probíhá, a to jak na úrovni Evropské unie, tak i na úrovni národní. V rámci této kapitoly bude porovnán způsobu řešení právní úpravy oblasti zadávání veřejných zakázek ve vybraných evropských zemích. Současně se budu věnovat popisu procesu zadávání zakázek jak dle zákona o veřejných zakázkách, tak zakázek zadávaných dle pravidel OP VK na něž se zákon o veřejných zakázkách nevztahuje. Součástí této kapitoly bude taktéž stručný pohled do problematiky korupce při zadávání zakázek, a to jak v případě projektů hrazených z prostředků EU, tak i mimo ně.

Jedním z cílů práce je detailní představení nastavení procesu kontroly veřejných zakázek ze strany poskytovatele dotace (v případě OP VK se jedná o MŠMT). V rámci dané kapitoly je tak podrobně popsán proces ex-ante (předběžné) i ex-post (následné) kontroly veřejných zakázek.

Dalším cílem této práce je přiblížení problematiky veřejných zakázek z pohledu nejčastějších pochybení odhalených v rámci ex-post kontroly veřejných zakázek. Nejprve budou v rámci této kapitoly uvedena a blíže popsána samotná pochybení, jež se nejčastěji objevují během kontrol. Uvedené skutečnosti budou vycházet zejména

z administrativní kontroly prováděné poskytovatelem dotace na základě dokumentů předložených příjemci v rámci monitorovacích zpráv. V rámci dané kapitoly budou taktéž přiblíženy samotné okolnosti vzniku těchto pochybení, přičemž bude daná kapitola obsahovat stručný návrh možných opatření vhodných pro snížení chybovosti při zadávání zakázek.

Další část této práce bude věnována problematice nezpůsobilých výdajů vzniklých na základě pochybení zadavatele při zadávání veřejných zakázek. Bude popsána jak role poskytovatele dotace, tak i role finančního úřadu.

Závěrečná kapitola bude věnována pravidlům pro zadávání veřejných zakázek v programovém období 2014 – 2020, zejména v rámci OP VVV a jejich porovnání s předchozím programovým obdobím.

Přestože daná práce vychází pouze z veřejných zakázek realizovaných v rámci OP VK, lze všechny zde učiněné závěry aplikovat na problematiku zadávání zakázek v rámci strukturálních fondů jako takovou. Zákon o veřejných zakázkách platí více méně pro naprostou většinu příjemců dotace a závazné postupy pro zadávání zakázek, na něž se zákon o veřejných zakázkách nevztahuje, se v rámci jednotlivých operačních programů také již výrazně neliší, poněvadž všechny vychází z příslušného metodického pokynu vydaného Národním orgánem pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj.

Současně bych zde pro úplnost uvedl, že zde uvedená data nevycházejí ze všech projektů realizovaných v rámci OP VK, avšak pouze z projektů, kdy poskytovatelem dotace bylo MŠMT, resp. Odbor CERA a nikoli ostatní zprostředkující subjekty, tj. kraje.

2 Cíl a metodika práce

Problematika zadávání veřejných zakázek hraje výraznou roli během realizace projektů hrazených jak z prostředků EU, tak i mimo EU, přičemž je jedním z možných rizik ohrožující hladký průběh jejich realizace. Hlavním cílem této práce je přiblížit proces zadávání zakázek a jejich kontrolu, a na příkladu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost hrazeného z prostředků Evropského sociálního fondu. V rámci této práce bude popsán legislativní rámec zadávání zakázek na národní úrovni i na úrovni EU. Bude detailně popsán proces kontroly veřejných zakázek ze strany poskytovatele dotace, a to ve vztahu jak k příjemci dotace či k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, tak i k orgánům finanční správy. Na základě výsledků provedených kontrol budou přiblíženy nejčastější pochybení a jejich možné příčiny. Současně zde budou uvedeny stručné návrhy pro jejich eliminaci. Dalším cílem této práce bude vzájemné porovnání metodického rámce pro zadávání veřejných zakázek během minulého a aktuálního programového období, a to na příkladu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Z metodologického pohledu je práce založena na třech základních principech. Na popisu prostředí, v rámci kterého probíhá proces zadávání veřejných zakázek a současně také na detailním popisu procesu jeho následné kontroly, a to zejména ze strany poskytovatele dotace. Dále se tato práce opírá o výsledky získané na základě analýzy dat shromážděných na straně poskytovatele dotace během realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, které získal na základě kontroly veřejných zakázek v rámci realizovaných projektů. Současně také na komparaci pravidel pro zadávání zakázek v rámci minulého a aktuálního programového období.

3 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a jeho postavení v rámci fondů EU

3.1 Programové období 2007 – 2013 a cíle regionální politiky

Programové období 2007 – 2013

V programovém období 2007–2013 bylo na politiku soudržnosti ve všech členských státech vyčleněno více než 347 mld. EUR, což je více než třetina evropského rozpočtu pro toto rozpočtové období. Česká republika může z těchto prostředků Evropské unie čerpat více než 26 miliard EUR. Investice členských států v tomto období byly koncentrovány na cíle vyplývající ze strategie Evropské unie na pomoc růstu a zaměstnanosti (tzv. Lisabonské strategie¹).

Podmínky pro využívání prostředků z evropského rozpočtu jsou stanoveny nařízením Evropské unie². Konkrétní strategie a oblasti pro čerpání evropských prostředků jsou pak stanoveny Národním strategickým referenčním rámcem³, který byl zpracován všemi členskými státy a následně 27. 7. 2007 schválen Evropskou komisí (www.strukturalni-fondy.cz, 2016).

Česká republika se prostřednictvím fondů Evropské unie snaží naplnit následující strategické cíle:

- konkurenceschopná česká ekonomika
- otevřená, flexibilní a soudržná společnost

¹ Lisabonská strategie - přijata Evropskou radou v březnu roku 2000 v Lisabonu s cílem vytvořit z Evropské unie do roku 2010 „nejdynamičtější a nejkonkurenceschopnější ekonomiku světa založenou na znalostech, schopnou udržitelného hospodářského růstu, vytváření více kvalitních pracovních příležitostí a zachovávající sociální soudržnost“

² Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999

Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj

³ Národní strategický referenční rámec představuje základní programový dokument České republiky pro využívání fondů Evropské unie v období 2007-2013

- atraktivní prostředí
- vyvážený rozvoj území

Tyto cíle jsou naplňovány prostřednictvím jednotlivých operačních programů, které jsou rovněž definovány v Národním strategickém referenčním rámci (MMR, Národní strategický referenční rámec, 2007).

Cíle regionální politiky pro programové období 2007 – 2013

V programovém období 2007-2013 sleduje regionální politika tři cíle, k jejichž dosažení má v evropském střednědobém rozpočtovém rámci prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti vyčleněné 347 mld. EUR: Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce (www.strukturalni-fondy.cz, 2016).

1. Cíl Konvergence

Zajišťuje podporu hospodářského a sociálního rozvoje regionů na úrovni NUTS II s hrubým domácím produktem na obyvatele nižším než 75% průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Dále jsou k čerpání z tohoto cíle způsobilé státy, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90% průměru tohoto ukazatele pro celou Evropskou unii. Tento cíl je financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen ERDF), Evropského sociálního fondu (dále jen ESF) a Fondu soudržnosti, přičemž v České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Hlavního města Prahy. Pod Cíl Konvergence mj. spadá i řešení Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

2. Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Zajišťuje podporu regionů na úrovni NUTS II nebo NUTS I, které přesahují limitní ukazatele pro zařazení do Cíle Konvergence. Tento cíl je financovaný z ERDF a ESF a v České republice pod něj spadá Hlavní město Praha.

3. Cíl Evropská územní spolupráce

Zajišťuje podporu přeshraniční spolupráce regionů na úrovni NUTS III nacházejících se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a všech regionů úrovně NUTS III podél námořních hranic, které jsou od sebe obecně vzdáleny nejvýše 150 kilometrů. Dále je podporována meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. Tento cíl je financovaný z ERDF a v České republice pod něj spadají všechny regiony (www.strukturalni-fondy.cz, 2016).

3.2 Evropský sociální fond a Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský sociální fond

Evropský sociální fond je jedním ze tří strukturálních fondů Evropské unie. Je klíčovým finančním nástrojem pro realizování Evropské strategie zaměstnanosti. Hlavním posláním ESF je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů.

Cílem ESF je pomoc nezaměstnaným lidem při vstupu na trh práce, zajistit rovné příležitosti pro všechny při přístupu na trh práce, podporovat sociální začleňování, pomoc lidem ze znevýhodněných sociálních skupin při vstupu na trh práce, podporovat celoživotní vzdělávání, rozvíjet kvalifikované a přizpůsobivé pracovní síly, zavádět moderní způsoby organizace práce a podnikání, zlepšit přístupu a účasti žen na trhu práce a bojovat se všemi formami diskriminace a nerovnostmi souvisejícími s trhem práce (www.esfcr.cz, 2016).

Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond pro regionální rozvoj je dalším ze strukturálních fondů Evropské unie.

Prostřednictvím ERDF je v rámci politiky hospodářské a sociální soudržnosti poskytována cílená pomoc regionům, jejichž rozvoj zaostává za evropským průměrem. Myslí se tím regiony, jejichž HDP na obyvatele je nižší než 75 % průměru HDP Evropské unie.

Cílem ERDF jsou různé investiční aktivity, které slouží ke zvyšování životní úrovně méně rozvinutých členských států a regionů. Z ERDF jsou tak podporovány aktivity, jejichž cílem je zlepšit podmínky pro hospodářský růst, zvýšit zaměstnanost, podpora

podnikání, především rozvoje malých a středních podniků, cestovní ruch, kultura, spolupráce mezi městy a venkovem, přeshraniční spolupráce, ochrana životního prostředí a další (www.vlada.cz, 2016).

3.3 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Globálním cílem Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost je rozvoj otevřené, flexibilní a soudržné společnosti a posílení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR prostřednictvím partnerské spolupráce vedoucí ke zkvalitnění a modernizaci systémů vzdělávání v rámci komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Tento program je koncipován jako víceúčelový (MMR, 2007).

Řídícím orgánem OP VK je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT). Při realizaci programu se počítá se zapojením dalších partnerů. Projekty OP VK v oblasti výzkumu a vývoje, které budou navazovat na budování kapacit, budou při výběru posuzovány z hlediska naplnění cílů souvztažného projektu OP Výzkum a vývoj pro inovace.

Víceúčelovost OP VK se týká takových aktivit, které mají systémovou resp. národní povahu a je žádoucí, aby realizace těchto systémových/ národních aktivit postihla celé území. Aktivitu uvedeného systémového charakteru s národním dopadem jsou součástí prioritní osy Systémový rámec celoživotního učení, které zahrnují systémové projekty na národní úrovni, které jdou napříč počátečním, terciárním i dalším vzděláváním. Víceúčelovost rovněž zahrnuje prioritní osu technická pomoc. Řídící orgán OP VK zabezpečí prostřednictvím koordinačních mechanismů ESF programů, že prostředky alokované pro Cíl Konvergence nebudou využity na financování intervencí v území Cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, zároveň Řídící orgán OP VK ve spolupráci s Řídícím orgánem OP Praha Adaptabilita garantuje, že aktivity realizované v rámci OP VK nebudou duplicitní k aktivitám OP Praha Adaptabilita, tj. stejný typ aktivit nebude realizován pro stejnou cílovou skupinu (MMR, 2007).

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost se dělí do následujících prioritních os:

Prioritní osa 1 – Počáteční vzdělávání

Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

Prioritní osa 3 – Další vzdělávání

Prioritní osa 4a - Systémový rámec celoživotního učení (Konvergence)

Prioritní osa 4b - Systémový rámec celoživotního učení (Regionální konkurence a zaměstnanost)

Prioritní osa 5a - Technická pomoc (Konvergence)

Prioritní osa 5b - Technická pomoc (Regionální konkurence a zaměstnanost)

4 Proces zadávání veřejných zakázek

4.1 Legislativní rámec – evropská a národní úroveň

Právní úprava veřejných zakázek v EU

Platná právní úprava veřejných zakázek je obsažena ve Smlouvě o založení EU (dále jen SEU) a dále v zadávacích a přezkumných směrnicích, z nichž je třeba zmínit zejména směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (tzv. zadávací směrnice pro veřejné zadavatele), jež byla transponována do právního řádu ČR prostřednictvím zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Tato směrnice byla v roce 2014 zrušena a nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. Lhůta pro její vnitrostátní transpozici byla stanovena na 18. 4. 2016.

Smlouva o fungování EU

SEU neobsahuje žádná konkrétní ustanovení týkající se zadávání veřejných zakázek, avšak upravuje čtyři základní principy, které se aplikují na veřejné zakázky v rámci EU bez ohledu na jejich hodnotu. Těmito čtyřmi principy jsou:

- princip nediskriminace na národnostním základě⁴, který byl rovněž důvodem, proč bylo nutné oblast veřejných zakázek regulovat (např. v Německu neexistovala před vstupem do EU právní úprava v této oblasti, existovaly pouze interní směrnice, podle kterých se vynakládaly veřejné prostředky). Tento princip zabezpečuje, aby zakázky v jedné členské zemi měli příležitost získat podnikatelé z jiných členských zemí;
- volný pohyb zboží⁵ – v rozporu s tímto principem by bylo, pokud by jeden členský stát přímo zakazoval volný pohyb zboží nebo činil taková opatření, kterým by nepřímo tento princip porušoval;

⁴ Článek 18 Smlouvy o fungování EU

⁵ Článek 28 Smlouvy o fungování EU

- právo občana jedné členské země podnikat a žít v jiné zemi EU⁶ – k porušení tohoto principu by došlo v případě, kdy jeden členský stát stanoví např. administrativní požadavky na pracovní povolení, či pro pobyt pracovníků jiného členského státu;

- svoboda poskytování služeb⁷ - jsou zakázána omezení volného pohybu služeb uvnitř Evropské unie pro státní příslušníky členských států, kteří jsou usazeni v jiném členském státě, než se nachází příjemce služeb.

Výše uvedené čtyři základní pilíře jsou pojaty jako základní zásady a principy celého Společenství. Tyto principy mohou být porušeny i při zadávání veřejných zakázek, i když zadávací směrnice současně porušeny být nemusí. Tyto obecné principy se uplatní i při vynakládání veřejných prostředků pod prahovými hodnotami směrnic (nejen pro tzv. nadlimitní veřejné zakázky) a vždy zavazují zadavatele v členských státech EU udělovat veřejné zakázky na základě objektivních a nediskriminačních kritérií (Jurčík, 2014).

Zadávací směrnice EU

Regulace veřejných zakázek je mimo obecné úpravy v SEU prováděna především směrnicemi, a to z toho důvodu, že právní úprava zadávání zakázek a právní systémy v členských státech jsou natolik odlišné, že nebylo možné zvolit jinou formu úpravy. Směrnice zavazují pouze každý členský stát, jemuž je určena. Pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, je ponechána na úvaze každého členského státu, jakou formou a prostředky vnitrostátního práva bude toto provedeno. Směrnice plní funkci harmonizační a dává členským státům větší prostor k vlastní iniciativě při dosažení cíle směrnice.

Směrnice neobsahují ve všech směrech konkrétní úpravu zadávacího řízení, nýbrž pouze určitý rámec (soubor pravidel), které je nutno respektovat. Stejně tak je tomu u zákona o veřejných zakázkách. Tyto právní předpisy EU upravují zejména pravidla pro tzv. nadlimitní veřejné zakázky, tj. takové veřejné zakázky, jejichž předpokládaná hodnota bez daně dosáhne nejméně finančních limitů stanovených v právních předpisech EU. U veřejných zakázek, jejichž předpokládaná hodnota těchto finančních limitů nedosáhne (tedy u podlimitních veřejných zakázek a zakázek malého rozsahu),

⁶ Článek 49 Smlouvy o fungování EU

⁷ Článek 56 Smlouvy o fungování EU

ponechávají směrnice na uvážení každého členského státu EU, jakým způsobem upraví postup zadavatele při jejich zadávání (Jurčík, 2014).

4.2 Právní úprava oblasti zadávání zakázek ve vybraných zemích

Nejprve je třeba uvést, že obecná pravidla pro zadávání nadlimitních veřejných zakázek se v rámci EU nijak výrazně lišit nebudou. Důvod je vcelku zřejmý. Všechny členské země EU musí v rámci své vlastní právní úpravy implementovat zadávací směrnice EU, ježto byly vytvořeny právě za účelem synchronizace zakázkového práva. Přesto však můžeme nějaké rozdíly nalézt, např. ve stanovení limitu pro podlimitní zakázky apod. Stejně tak lze shledat rozdíly ve způsobu implementace uvedených směrnic. Níže jsou tak uvedeny tři příklady nastavení právní úpravy oblasti zadávání veřejných zakázek ve vybraných zemích EU (Slovensko, Německo a Švédsko).

Slovensko

Těžištěm právní úpravy je zákon č. 25/2006 Z.z., o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Slovenský zákon obsahuje, obdobně jako český, tyto druhy veřejných zakázek: Nadlimitní zakázka, Podlimitní zakázka a Zakázka s nízkou hodnotou. Přičemž podlimitní zakázka je zakázkou zadávanou veřejným zadavatelem s předpokládanou hodnotou za 1 rok v případě dodávek, služeb a stavebních prací běžně dostupných na trhu od 1 tis. EUR, jiných dodávek zboží či služeb, mimo potravin, od 20 tis. EUR, stavebních prací od 30 tis. EUR a v případě potravin od 40 tis. EUR. Obdobně jako v české právní úpravě, tak i zde jsou do zákona včleněny základní principy zadávání vyjádřené v té podobě, že při zadávání zakázek se musí uplatňovat princip rovného zacházení, nediskriminace uchazečů nebo zájemců, princip transparentnosti, nediskriminace, hospodárnosti a efektivnosti. Úřadem, který dohlíží na správnou implementaci výše uvedeného zákona a dohlíží na dodržování základních principů zadávání, je Úrad pro verejné obstaravanie, jenž byl na Slovensku zřízen dne 1. 1. 2000 (Jurčík, 2014).

Německo

V Německu neexistuje speciální zákon o veřejných zakázkách či zadávání veřejných zakázek. Existují zde zakázky, které jsou buď nad prahovými hodnotami, nebo pod prahovými hodnotami. Právní úprava pro zakázky nad prahovými hodnotami je upravena zákonem proti omezování hospodářské soutěže (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkung), přičemž odpovídá zadávacím směrnicím EU a je obsažen ve čtvrté části tohoto zákona. Zakázky pod prahovými hodnotami jsou regulovány Předpisem pro zadávání stavebních prací (Vergabe- und Vertragsordnung für Bauleistungen), Předpisem pro zadávání dodávek a služeb (Verdingungsordnung für Lieferungen und Leistungen) a Předpisem pro zadávání volných výkonů (Vergabe- und Vertragsordnung für freie Leistungen). Zadavatelé se řídí rozpočtovými předpisy a správními předpisy vztahujícími se k tomu kterému zadavateli. Právní ochrana dodavatelů v případě zakázek pod prahovými hodnotami tedy nijak zajištěna není (Jurčík, 2014).

Švédsko

Ve Švédsku je oblast zadávání veřejných zakázek upravena zejména zákonem o zadávání veřejných zakázek (Lag (2007:1091) om offentlig upphandling), jehož struktura je plně v souladu se strukturou a zadávacím systémem dle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES (Jurčík, 2014). Druhým zákonem upravujícím oblast veřejných zakázek je Lag (2007:1092) om områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (colloquially Försörjningslagen) jenž implementací Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/EC.

Shrnutí

Na základě výše uvedených přístupů k tvorbě právní úpravy oblasti zadávání veřejných zakázek můžeme vidět, že české úpravě je celkem logicky nejbližší úprava slovenská, která mj. zákonem upravuje pravidla pro zadávání podlimitních zakázek. Na druhou stranu lze vidět zcela odlišný přístup v případě Švédska, kdy vlastně dochází velmi jednoduše k prosté implementaci zadávacích směrnic EU, aniž by vytvářel další právní úpravu pro zakázky, na něž se tyto zadávací směrnice nevztahují. Dalším odlišným přístupem k implementaci zadávacích směrnic EU je přístup Německa, kdy nedochází

k vytvoření speciální právní úpravy pro zadávání zakázek, avšak pouze k jejímu začlenění do stávajícího zákona proti omezování hospodářské soutěže.

4.3 Problematika korupce v zemích EU v rámci zadávání veřejných zakázek

Čerpání finančních prostředků poskytnutých z fondů EU na realizaci projektů má nejen pozitivní efekt na rozvoj dotčeného území, avšak na druhou stranu sebou může přinášet i určité negativní efekty, které jsou spojeny mj. právě s veřejnými zakázkami. Jedná se o korupci při zadávání zakázek, při výběru projektů určených k financování apod. Prostřednictvím médií jsme se mohli seznámit s mnoha případy, jež se během programového období 2006 – 2013 udály, a to zejména v rámci Regionálních operačních programů, zejména v rámci Ústeckého a Středočeského kraje.

Problematika korupce během čerpání finančních prostředků EU se však netýká pouze České republiky, avšak jedná se o problém celoevropský, i když nejpatrnější je to právě v případech později přistoupivších zemí, jako je právě např. Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Bulharsko či Rumunsko. Právě Rumunsko díky korupci mělo nejnižší absorpční kapacitu, tj. míru schopnosti využití prostředků poskytnutých z EU, a to zejména právě díky rozsáhlé korupci a špatnému hospodaření. Míra finančních oprav dosáhla v roce 2012 hodnoty 22% z prostředků poskytnutých z EU. Tyto špatné podmínky vedly v roce 2012 k pozastavení plateb z EU v rámci čtyř operačních programů (Dimulescu, Pop, Doroftei, 2013).

Bližší o korupci v oblasti veřejných zakázek a EU fondů ve střední a východní Evropě pojednává odborná studie „Are EU funds a corruption risk? The impact of EU funds on grand corruption in Central and Eastern Europe“ (Fazekas, Chvalkovská, Skuhrovec, Tóth, King, 2014). Dokument zkoumá vliv evropských fondů na korupci ve veřejných zakázkách v průběhu období 2009-2012 ve třech zemích: v České republice, Maďarsku a na Slovensku. Výsledky studie naznačují, že poskytování finančních zdrojů z prostředků EU významným způsobem zvyšuje korupční riziko ve vybraných zemích.

Ke zvyšování rizika korupce dochází díky dvěma důvodům. Za prvé, zvýšením objemu dostupných veřejných prostředků v rámci veřejných zakázek. Druhým důvodem je nedostatečný počet kontrol, jež by vyvážily uvedené zvýšení dodatečných zdrojů pro případnou korupci. Navzdory výraznému úsilí orgánů Evropské unie v oblasti monitoringu výdajů hrazených z fondů EU, představují veřejné zakázky z prostředků EU výraznější korupční riziko nežli ve srovnatelném objemu vnitrostátních výdajů v České republice a Maďarsku (Fazekas, Chvalková, Skuhrovec, Tóth, King, 2014). Stejně závěry, tj. že finanční prostředky EU znamenají vyšší riziko korupce v oblasti veřejných zakázek, potvrzují i další (Coviello a Mariniello, 2013), (Fazekas, Tóth, 2015).

Zcela jistě lze konstatovat, že korupce v oblasti veřejných zakázek není aktuální pouze v případě zakázek hrazených z prostředků fondů EU. Korupce zůstává jednou z největších výzev, jak na úrovni mezinárodní, regionální, tak i na úrovni národní. Evropská unie se snaží být jedním z vůdců boje proti korupci, a to společně s OECD, OSN, Rady Evropy a dalších mezinárodních organizací. Legislativní rámec pro boj proti korupci v EU se neustále upravuje, přičemž zahrnuje zadávání veřejných zakázek, obchodní korupci a praní špinavých peněz a další problémy související s korupcí. Jedním velkým problémem zůstává velký nepoměr mezi členy západní a východní části EU. V boji proti korupci v rámci EU jsou většinou úspěšnější v západoevropských zemích EU než v zemích východních. Evropská unie se snaží tlačit na své členy, aby s korupcí bojovali co nejefektivněji. Získat důvěru Evropanů a dokázat, že Evropská unie je silným protikorupčním bojovníkem, patří mezi dlouhodobé cíle své rozvojové strategie Evropa 2020 (Popescu, 2014).

Situaci v oblasti korupce v rámci veřejných zakázek mj., sleduje samozřejmě také organizace Transparency International, která v rámci svého reportu za rok 2012 formuluje doporučení zaměřující se na klíčové oblasti, jež jsou považovány za slabé stránky, jež byly identifikované v rámci celé Evropy. Těmito klíčovými oblastmi jsou: financování politických stran, transparentnost lobování, mechanismy parlamentní integrity, přístup k informacím a transparentnost zadávání veřejných zakázek (Transparency International, 2012). Způsoby boje proti korupci v oblasti veřejných zakázek uvedené formou několika doporučení uvádí také studie „The Good, the Bad and the Ugly: Controlling Corruption in the European Union“ (Mungiu – Pippidi, 2013).

4.4 Zákon o veřejných zakázkách

Základní legislativní normou upravující pravidla pro zadávání veřejných zakázek je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, kterýžto vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (tzv. zadávací směrnice pro veřejné zadavatele). Současně je však nutné zmínit, že v současné době je připravován zcela nový zákon o zadávání veřejných zakázek vycházející ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. „Nový“ zákon o zadávání zakázek musí být schválen do 18. 4. 2016, přičemž již v průběhu zpracování této práce bylo zřejmé, že uvedený termín nebude dodržen.

Dalšími legislativními normami upravujícími oblast zadávání veřejných zakázek jsou příslušné vyhlášky a nařízení vlády.

- Vyhláška č. 232/2012 Sb., o podrobnostech rozsahu odůvodnění účelnosti veřejné zakázky a odůvodnění veřejné zakázky
- Vyhláška č. 231/2012 Sb., kterou se stanoví obchodní podmínky pro veřejné zakázky na stavební práce
- Vyhláška č. 230/2012 Sb., kterou se stanoví podrobnosti vymezení předmětu zakázky na stavební práce a rozsah soupisu stavebních prací, dodávek a služeb výkazem výměr
- Vyhláška č. 133/2012 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele
- Vyhláška č. 162/2011 Sb., o způsobu stanovení zvláštních technických podmínek pro účely zákona o veřejných zakázkách
- Vyhláška č. 9/2011 Sb., kterou se stanoví podrobnější podmínky týkající se elektronických nástrojů a úkonů učiněných elektronicky při zadávání veřejných zakázek a podrobnosti týkající se certifikátu shody
- Vyhláška č. 328/2006 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přezkoumání úkonů zadavatele pro účely zákona o veřejných zakázkách

- Vyhláška č. 274/2006 Sb., kterou se stanoví seznam vojenského materiálu pro účely zákona o veřejných zakázkách
- Nařízení vlády č. 393/2015 Sb., o stanovení limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu

Stěžejním účelem zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů je zabezpečit vytvoření konkurenčního prostředí a zabránit diskriminaci při zadávání veřejných zakázek, docílit racionálního rozdělení veřejných prostředků na základě výběru nejvhodnější nabídky, rovného a spravedlivého přístupu dodavatelů na trh veřejných zakázek, kde existují významné obchodní možnosti, a posílení konkurence mezi podnikateli (www.portal-vz.cz, 2016).

4.5 Závazné postupy pro zadávání zakázek

V případě veřejných zakázek zadávaných mimo režim zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách jsou příjemci, resp. zadavatelé povinni postupovat v souladu se Závaznými postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů Evropské Unie, nespadajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007-2013. Autorem těchto Závazných postupů je Národní orgán pro koordinaci (dále jen NOK), kterýžto je centrálním metodickým a koordinačním subjektem pro implementaci programů spolufinancovaných z fondů Evropské unie v programovém období 2007–2013 a 2014–2020. Tyto postupy jsou základem pravidel pro zadávání zakázek mimo režim zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách v rámci všech operačních programů. Řídící orgány jednotlivých operačních programů musely při tvorbě vlastních metodických dokumentů z oblasti veřejných zakázek vycházet právě z těchto postupů, přičemž byly oprávněny tato pravidla zpřísnovat avšak nikoli zvolňovat.

V případě aktuálního programového období 2014 – 2020 již jednotlivé řídicí orgány nemají příliš možností upravovat Národním orgánem pro koordinaci vytvořená pravidla (Metodický pokyn pro oblast veřejných zakázek pro programové období 2014 – 2020),

kterážto jsou součástí koncepce jednotného metodického prostředí⁸, které je vytvořeno z důvodu sjednocení pravidel nejen v oblasti zadávání veřejných zakázek v rámci všech operačních programů.

5 Realizace zadávacích řízení v rámci OP VK

Veřejné zakázky v rámci OP VK jsou zadávány buď postupy dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (podlimitní a nadlimitní zakázky) nebo dle Postupů pro zadávání zakázek při pořizování dodávek, služeb či stavebních prací z prostředků finanční podpory OP VK, jež jsou nedílnou součástí Příručky pro příjemce.

5.1 Veřejné zakázky malého rozsahu v rámci OP VK

Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosahuje 2 000 000 Kč bez DPH v případě dodávek a služeb, příp. 6 000 000 Kč bez DPH v případě stavebních prací. V období mezi 1. 4. 2012 – 31. 12. 2013 byla na základě velké transparentní novely zákona o veřejných zakázkách stanovena předpokládaná hodnota pro veřejné zakázky malého rozsahu 1 000 000 Kč bez DPH v případě dodávek a služeb, příp. 3 000 000 Kč bez DPH v případě stavebních prací, s tím, že od 1. 1. 2014 měl být daný limit sjednocen na 1 000 000 Kč bez DPH pro všechny druhy veřejných zakázek. Na základě nesouhlasu se snížením daného limitu ze strany zadavatelů a také na základě vyhodnocení dané změny ze strany autora zákona (Ministerstvo pro místní rozvoj), bylo v rámci malé technické novely zákona o veřejných zakázkách účinné od 1. 1. 2014 rozhodnuto o návratu limitů zpět na úroveň

⁸ Koncepce jednotného metodického prostředí představuje dokument, který určuje základní strategii přípravy metodického prostředí implementace programů a poskytování podpor z Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014-2020.

před 1. 4. 2012. Výše uvedené změny byly reflektovány také v rámci příslušných metodických dokumentů OP VK⁹.

5.1.1 Implementace závazných postupů do řídicích dokumentů OP VK

Závazné postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů Evropské Unie, nespadajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007-2013, jejichž autorem je NOK, byly do metodických dokumentů řídicím orgánem OP VK implementovány formou Postupů pro zadávání zakázek při pořízení dodávek, služeb či stavebních prací z prostředků finanční podpory OP VK, kteréžto jsou nedílnou součástí Příručky pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen Příručka pro příjemce).

Výše uvedené postupy byly součástí nejen všech verzí Příručky pro příjemce (verze 1 – 8), ale také i specifických Příruček pro příjemce týkajících se zjednodušených projektů (Příručka pro základní školy – žadatele a příjemce 1.4 Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Příručka pro střední školy – žadatele a příjemce 1.5 Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Příručka pro žadatele a příjemce Výzvy č. 56 a Příručka pro žadatele a příjemce Výzvy č. 57). Postupy pro zadávání zakázek byly v návaznosti na změny Závazných postupů NOK či změny zákona o veřejných zakázkách v průběhu trvání několikrát aktualizovány¹⁰.

Vzhledem k tomu, že řídicí orgány mohly Závazné postupy v rámci svých dokumentů upravovat dle svých potřeb, resp. dle určitých specifík realizovaných projektů (avšak pouze zpříšňovat), tak tomu nebylo jinak i v případě řídicího orgánu OP VK. Tato skutečnost měla za následek, že v rámci programového období 2007 – 2013 existovala různá pravidla pro zadávání zakázek mimo režim zákona o veřejných zakázkách napříč jednotlivými operačními programy, přičemž tato skutečnost byla zcela oprávněně předmětem kritiky ze strany příjemců. Zejména těch příjemců, kteří realizovali projekty v rámci více operačních programů. Jak bylo uvedeno v kapitole 4.5, tak v aktuálním

⁹ Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost – verze 8

¹⁰ Např. Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost – verze 1 - 8

programovém období (2014 – 2020) již toto bylo částečně odstraněno, a to díky koncepci jednotného metodického prostředí.

5.1.2 Postupy pro zadávání zakázek při pořizování dodávek, služeb či stavebních prací z prostředků finanční podpory OP VK – vývoj

Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, tak řídicí orgán OP VK implementoval Závazné postupy do Příručky pro příjemce, jež obsahovala všechna pravidla týkající se zadávání veřejných zakázek nespádajících pod působnost zákona o veřejných zakázkách. Během celé doby realizace OP VK bylo vydáno celkem 8 „základních“ Příruček pro příjemce, ze kterých vycházely specifické Příručky pro příjemce určené pro projekty se zjednodušeným financováním (unit costs¹¹) v rámci prioritních os 1.4 a 1.5, dále Příručky pro příjemce určené pro konkrétní výzvy (č. 56 a č. 57¹²) či Příručky pro provádění Technické pomoci OP VK, taktéž obsahující pravidla pro zadávání zakázek mimo režim zákona.

Vzhledem k tomu, že všechny výše uvedené „specifické“ Příručky pro příjemce obsahují pravidla pro zadávání zakázek malého rozsahu vycházející právě z Příručky pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, tak je třeba se této Příručce věnovat podrobněji.

Během celého programového období bylo vydáno celkem 8 verzí Příručky pro příjemce, přičemž v ní obsažená pravidla pro zadávání zakázek doznávala větších či menších změn. Nutno konstatovat, že zejména pro příjemce realizujících současně více projektů hrazených z prostředků OP VK mohly tyto změny působit určité komplikace, poněvadž bylo nezbytně nutné brát v potaz, která verze Příručky pro příjemce je platná pro ten či onen projekt. Zejména během období 2008 – 2012 docházelo k relativně častým změnám (bylo vydáno 7 verzí Příručky pro příjemce). V období 2013 – 2015 došlo již jen k jediné aktualizaci, kterážto částečně navazovala na změnu limitů zakázek malého rozsahu v rámci novely zákona o veřejných zakázkách¹³.

¹¹ Projekty s využitím zjednodušeného vykazování nákladů formou jednotkových nákladů (tzv. unit costs)

¹² Výzvy k předkládání žádostí o finanční podporu individuálních projektů ostatních pro oblast podpory 1.1 – Zvyšování kvality ve vzdělávání, Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Celková částka alokovaná pro výzvu č. 56 činila 800 mil. Kč a pro výzvu č. 57 činila 460 mil. Kč.

¹³ ZÁKONNÉ OPATŘENÍ SENÁTU ze dne 10. října 2013, kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam vydaných Příruček pro příjemce s uvedením data jejich účinnosti:

Příručka pro příjemce verze č. 1 – účinnost od 3. 9. 2008

Příručka pro příjemce verze č. 2 – účinnost od 15. 4. 2009

Příručka pro příjemce verze č. 3 – účinnost od 30. 10. 2009

Příručka pro příjemce verze č. 4 – účinnost od 1. 8. 2010

Příručka pro příjemce verze č. 5 – účinnost od 6. 9. 2011

Příručka pro příjemce verze č. 6 – účinnost od 29. 6. 2012

Příručka pro příjemce verze č. 7 – účinnost od 25. 10. 2012

Příručka pro příjemce verze č. 8 – účinnost od 29. 1. 2014

V Tabulce 1 můžeme sledovat postupnou změnu minimálních požadavků pro zahájení výběrového řízení (minimální počet oslovených uchazečů, minimální lhůta pro podání nabídek, povinnost uveřejnění výzvy k podání nabídek) dle pravidel pro zadávání zakázek malého rozsahu v případě jednotlivých verzí Příručky pro příjemce.

V rámci uvedených dat stojí mimo jiné také za povšimnutí, že v případě zakázek o předpokládané hodnotě 200 000 – 500 000 Kč bez DPH se pravidla pro zahájení výběrového řízení měnila celkem čtyřikrát, a to zejména v případě stanovení minimální lhůty pro podání nabídek (min. 5 dní - verze 1; min. 9 dní verze 2 – 4; min. 7 dní - verze 5 a min. 10 dní – verze 6 – 8).

Tabulka 1: Vývoj změn týkajících se způsobu zahájení výběrového řízení v rámci pravidel pro zadávání zakázek malého na dodávky a služby dle předpokládané hodnoty zakázky v rámci Příručky pro příjemce verze 1 - 8

<i>Verze Příručky pro příjemce</i>	<i>Minimální počet oslovených uchazečů (dle předpokládané hodnoty zakázky)</i>	<i>Minimální lhůta pro předložení nabídek (ode dne odeslání výzvy)</i>	<i>Povinný způsob uveřejnění výzvy k předložení nabídek</i>
PpP ver. 1	100 001 – 3 uchazeči	5 dní ¹⁴	Uveřejnění výzvy není

¹⁴ Není upraveno, zdali se jedná o pracovní či kalendářní dny

	500 000 Kč bez DPH			povinné
	500 001 – 1 999 999 Kč bez DPH	3 uchazeči	10 pracovních dní	Výzva musí být uveřejněna na webu poskytovatele podpory
PpP ver. 2 a ver. 3	100 000 – 500 000 Kč bez DPH	3 uchazeči	9 kalendářních dní	Uveřejnění výzvy není povinné
	500 001 – 1 999 999 Kč bez DPH	5 uchazečů	10 kalendářních dní	Výzva musí být uveřejněna na webu poskytovatele podpory
PpP ver. 4	200 000 – 799 999 Kč bez DPH	3 uchazeči	9 kalendářních dní	Uveřejnění výzvy není povinné
	800 000 – 1 999 999 Kč bez DPH	5 uchazečů	10 kalendářních dní	Výzva musí být uveřejněna na webu poskytovatele podpory
PpP ver. 5	200 000 – 799 999 Kč bez DPH	3 uchazeči (nebo uveřejnění výzvy na webu poskytovatel podpory)	7 kalendářních dní	Výzva musí být uveřejněna na webu poskytovatele podpory (nebo osloveni minimálně 3 uchazeči)
	800 000 – 1 999 999 Kč bez DPH	3 uchazeči	10 kalendářních dní	Výzva musí být uveřejněna na webu poskytovatele podpory
PpP ver. 6, ver. 7	200 000 – 999 999 Kč bez DPH	3 uchazeči	10 kalendářních dní	Výzva musí být uveřejněna na webu poskytovatele podpory
PpP ver. 8	200 000 – 1 999 999 Kč bez DPH	3 uchazeči	10 kalendářních dní	Výzva musí být uveřejněna na webu poskytovatele podpory

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat uvedených v Příručce pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, verze 1 – 8

5.2 Veřejné zakázky dle zákona o veřejných zakázkách v rámci OP VK

Jak již bylo uvedeno v kapitole 4.4, tak základní legislativní normou upravující pravidla pro zadávání veřejných zakázek je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, jež vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (tzv. zadávací směrnice pro veřejné zadavatele).

Pokud se na zadávání zakázek podle zákona o veřejných zakázkách podíváme z pohledu realizace projektů v rámci OP VK, tak lze vysledovat zejména různou míru zkušeností jednotlivých zadavatelů se zadáváním zakázek. Jistě bude velký rozdíl mezi univerzitou, která zadává desítky až stovky veřejných zakázek dle zákona a disponuje samostatným odborným útvarem a mezi základní či střední školou, která se s obdobným typem a zejména množstvím zakázek setkává minimálně. V těchto případech by však mohl svoje zkušenosti se zadáváním poskytnout zřizovatel, což je v případě základních škol většinou město a v případě středních škol kraj. Další skupinou příjemců, resp. zadavatelů, kteří nemají výraznější zkušenosti se zadáváním veřejných zakázek dle zákona, mohou být různé neziskové organizace, i když i mezi nimi můžeme nalézt relativně zkušené příjemce dotací (např. Člověk v tísni apod.).

Právě chybějící či nedostatečné zkušenosti se zadáváním zakázek se následně projevují v míře chybovosti při jejich zadávání. Jedním z vhodných způsobů jak předejít různým pochybením, je najmout si odbornou firmu, jež se zabývá právě administrováním veřejných zakázek. I když i v těchto případech lze narazit jak na firmy zkušenější, tak i méně zkušené. V těchto případech je nezbytně nutné si uvědomit, že i v těchto případech zodpovídá za správnost procesu zadání zakázky pouze zadavatel sám a nikdo jiný. Proto je třeba si smluvně ošetřit, aby případné sankce za chyby vzniklé během realizace zadávacího řízení případně uhradil dodavatel dané služby. Vzhledem k tomu, že v případě projektů přímo závislých na jedné velké zakázce, kdy může dojít na základě pochybení při její administraci k ohrožení realizace samotného projektu, tak lze, v případě kdy nedisponují dostatečně kvalifikovanými pracovníky, výše uvedené jediné doporučit.

5.2.1 Významné legislativní změny a jejich vliv na realizaci zadávacích řízení v rámci OP VK

Jako každá jiná legislativní norma, tak i zákon o veřejných zakázkách doznal několika, ať už více významných či méně významných, změn. Tyto změny jsou prováděny prostřednictvím jednotlivých novel, kteréžto upravují znění tohoto zákona. V případě zákona o veřejných zakázkách bylo od nabytí jeho účinnosti v roce 2006 přijato již celkem 23 novel zákona (ASPI, 2016), jež více či méně upravovali zákonný rámec pro oblast veřejných zakázek. V rámci této kapitoly se však budu dále blíže zabývat pouze jedinou novelou, která z mého pohledu je tou jednoznačně nejvýznamnější, a to z pohledu množství a typu změn zákona, jež následně výrazně zasáhly do procesu zadávání zakázek, a to nejen v rámci OP VK. Jedná se o Zákon č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (antikorupční a transparentní novela zákona o veřejných zakázkách), který vznikl zejména za účelem boje proti korupci při zadávání veřejných zakázek a dále také za účelem větší transparentnosti postupů zadavatelů při zadávání veřejných zakázek. Tato novela sice na jedné straně kladla vyšší administrativní nároky na zadavatele, nežli tomu bylo před nabytím její účinnosti (zejména z důvodu snížení limitu předpokládané hodnoty zakázky, od kterého je nutné při jejím zadání postupovat dle daného zákona), avšak na druhé straně výrazně zvýšila transparentnost celého procesu zadávání veřejných zakázek, např. zavedením uveřejňovací povinnosti v případě smluv s hodnotou nad 500 tis. Kč bez DPH, skutečné výše uhrazené ceny či písemné zprávy zadavatele na profilu zadavatele či vůbec samotné podmínky vzniku profilu zadavatele, kde lze všechny relevantní informace o dané veřejné zakázce nalézt.

5.2.2 Antikorupční a transparentní novela zákona o veřejných zakázkách

O tom, že se jedná o rozsáhlý zásah do zákonné úpravy zadávání zakázek, svědčí mj. i to, že bylo k předložené novele zákona cca 1 000 pozměňovacích návrhů. Ministerstvo pro místní rozvoj, jakožto předkladatel návrhu, zcela netradičně umožnil předkládat k původnímu návrhu taktéž pozměňovací návrhy ze strany odborné veřejnosti, a to na speciální emailovou adresu, což rozhodně není běžné (Jurčík, 2014).

V rámci této novely dostal zákon mnoha zásadních změn, s nimiž se museli zadavatelé vyrovnat. Zejména se zvýšil objem realizovaných zadávacích řízení, poněvadž došlo ke snížení limitu pro podlimitní zakázky na 1 mil. Kč bez DPH u veřejných zakázek na dodávky a služby a 3 mil. Kč bez DPH u veřejných zakázek na stavební práce.

Níže uvádím seznam 10 nejvýznamnějších změn, jež předmětná novela zákona o veřejných zakázkách přinesla.

- změna horního limitu pro veřejné zakázky malého rozsahu
 - 1 000 000 Kč bez DPH – veřejné zakázky na dodávky a služby (původně 2 000 000 Kč bez DPH)
 - 3 000 000 Kč bez DPH – veřejné zakázky na stavební práce (původně 6 000 000 Kč bez DPH)
- povinnost zrušit zadávací řízení v případě podání jediné nabídky, příp. pokud má zadavatel hodnotit pouze jednu nabídku
- povinnost uveřejnit na profilu zadavatele po celou dobu lhůty pro podání nabídek alespoň textovou část zadávací dokumentace
- zrušeny ekonomické a finanční kvalifikační předpoklady
- povinnost uveřejnění předběžného oznámení nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky (veřejný zadavatel je oprávněn zahájit zadávací řízení nejdříve 1 měsíc po odeslání předběžného oznámení)
- po ukončení zadávacího řízení povinnost uveřejnit na profilu zadavatele
 - písemnou zprávu zadavatele (do 15 dnů od ukončení zadávacího řízení)
 - uzavřenou smlouvu včetně všech příloh a dodatků (do 15 dnů od podpisu)
 - výši skutečně uhrazené ceny (do 90 dnů od splnění smlouvy)
 - seznam subdodavatelů, jímž bylo uhrazeno minimálně 10 % ceny veřejné zakázky (do 90 dnů od splnění smlouvy)
- povinnost uveřejnit na profilu zadavatele odůvodnění účelnosti veřejné zakázky (do 3 pracovních dnů od uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo od odeslání výzvy o zahájení zadávacího řízení)
- zkrácení lhůty pro podání námitek u zjednodušeného podlimitního řízení na 10 dnů (původně 15 dnů)
- archivace dokladů prodloužena na 10 let

- v rámci zjednodušeného podlimitního řízení uchazeči prokazují kvalifikaci prostřednictvím čestného prohlášení, z jehož obsahu je zřejmé, že dodavatel kvalifikační předpoklady požadované zadavatelem splňuje

5.3 Zákon o veřejných zakázkách a principy 3E

Zákon o veřejných zakázkách principy 3E výslovně formálně nezmiňuje, poněvadž tento zákon je zaměřen na procesní (formální) stránku zadávání veřejných zakázek, kterou zadavateli ukládá zejména § 6 zákona o veřejných zakázkách: „Zadavatel je povinen při postupu podle tohoto zákona dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace“. Toto ustanovení se týká procesní (formální) stránky zadávání veřejných zakázek (Ochrana, 2008).

Principy 3E se týkají ekonomické (obsahové) stránky realizace veřejných výdajů, do nichž patří i výdaje na veřejné zakázky. Evropské právní normy přitom ukládají povinnost postupovat při zadávání veřejných zakázek podle principů 3E. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb stanovuje: „Pokud se zadavatelé rozhodnou zadat zakázku podle ekonomicky nejvýhodnější nabídky, měli by nabídky posuzovat tak, aby určili, která z nich nabízí nejlepší hodnotu za vložené peněžní prostředky. Proto by měli určit ekonomická a kvalitativní kritéria, která, branná ve svém celku, musí umožnit určit nabídku, která je pro zadavatele ekonomicky nejvýhodnější“. Ekonomicky nejvýhodnější nabídkou se rozumí ta nabídka, která nejlépe splňuje stanovené hodnoty 3E (Ochrana, 2008).

Obdobně Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby výslovně uvádí: „Tato směrnice proto objasňuje, jak veřejní zadavatelé mohou přispět k ochraně životního prostředí a podpoře udržitelného rozvoje, a současně zajišťuje možnost získat za vložené peníze plynoucí z jejich zakázek nejlepší nabízenou hodnotu“. Nejlepší nabízenou hodnotou se rozumí uplatnění principů 3E (Ochrana, 2008).

Evropské směrnice pro implementaci auditních standardů INTOSAI pak uvádí, co se v této souvislosti rozumí pod pojmem „hodnota za vložené peněžní prostředky“ (tzv.

Value for Money), resp. „nejlepší nabízená hodnota za vložené peníze“. Je to hodnota, která je dosažená tehdy, jestliže vložené prostředky jsou vynaloženy podle principů 3E (tedy hospodárně, efektivně a účelně) (Ochrana, 2008).

Zákon o veřejných zakázkách taková ustanovení neobsahuje. To vede k tomu, že zadavatel při zadávání veřejných zakázek sleduje výslovně formální stránku zadávacího procesu bez ohledu na kritéria 3E. Domnívá se, že splněním ustanovení § 6 zákona o veřejných zakázkách splnil všechny podstatné náležitosti zadávacího procesu. Ve skutečnosti opomenul některá ustanovení zákona o finanční kontrole, zákona o majetku České republiky a zákona o rozpočtových pravidlech (Ochrana, 2008).

Současně s ohledem na § 6 zákona o veřejných zakázkách zadavatel považuje naplnění zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace za plně postačující k definování zadávacího řízení. Tím zadavatel ve skutečnosti (zpravidla nevědomě) opomíjí principy 3E, protože vedle procesní (formální) stránky zadávacího procesu je povinností zadavatele sledovat i ekonomickou (obsahovou) stránku použitých zdrojů, kterou zadavateli stanovuje zákon o finanční kontrole. Zákon o finanční kontrole ukládá za povinnost ústředním orgánům státní správy (kam patří i zadavatelé veřejných zakázek) zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém, který vytváří podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými zdroji (viz § 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů). Současně zákon o finanční kontrole výslovně stanovuje zajistit „hospodárné, efektivní a účelné nakládání veřejných prostředků“ (viz § 25 odst. 2 písm. e) zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů). Do režimu této povinnosti patří i činnosti zadavatele při zadávání veřejných zakázek (Ochrana, 2008).

Zadavatel se s ohledem na znění zákona o veřejných zakázkách v oblasti kontroly veřejných zakázek soustřeďuje na formální náležitosti kontroly (formální kontrolu zadávací dokumentace z pohledu požadavků zákona o veřejných zakázkách, formální kontrolu procesů souvisejících se zadávacím a výběrovým řízením a na formální kontrolu plnění smluv s realizátorem veřejné zakázky). Zákon o finanční kontrole však výslovně ukládá, že součástí kontroly musí být kontrola hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Tu je zadavatel povinen realizovat v rámci tzv. řídicí kontroly, jejíž součástí je předběžná kontrola (§ 26 zákona o finanční kontrole), průběžná a následná kontrola (§ 27 zákona o finanční kontrole). Zákon o finanční kontrole v této souvislosti výslovně ukládá, že součástí této kontroly musí být sledování 3E neboli provádění auditu výkonu

(§ 28, odst. 3, písm. c) zákona o finanční kontrole), přičemž audit výkonu je považován za součást interního auditu (Ochrana, 2008).

Zákon o finanční kontrole zároveň stanovuje (§ 28 odst. 4), že tato kontrola musí být realizována jak v podobě formální kontroly (účetní, dokumentační), tak i v podobě kontroly obsahové (ekonomické), kdy v případě ekonomické kontroly (tzv. auditu výkonu) je jejím obsahem kontrola hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynaložených veřejných výdajů. Jak je zřejmé, je proto povinností zadavatele postupovat nejen formálně správně při zadávání zakázek, což především stanovuje zákon o veřejných zakázkách, ale i hospodárně, efektivně a účelně s ohledem na použité zdroje, jak tuto povinnost definuje zákon o finanční kontrole (Ochrana, 2008).

6. Proces kontroly veřejných zakázek v rámci projektů OP VK ze strany poskytovatele dotace

Hlavními cíli finanční kontroly jsou dle § 4 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole:

- dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány;
- zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, neekonomickým, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností;
- včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích, o jejich průkazném účetním zpracování za účelem účinného usměrňování činnosti orgánů veřejné správy v souladu se stanovenými úkoly;
- hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

Řídící orgán odpovídá za řízení a provádění operačního programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení. Z tohoto důvodu zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií stanovených v rámci pravidel OP VK a aby tyto projekty po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými právními předpisy EU, s vnitrostátními právními předpisy a pravidly OP VK. To je zajištěno převážně stanovenými postupy pro administrativní kontroly v rámci finančního řízení, v rámci kontrol monitorovacích zpráv, případně postupy pro fyzické kontroly na místě (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

V souladu s výše uvedeným je zajišťována ze strany poskytovatele dotace kontrola realizace veřejných zakázek v rámci OP VK. Poskytovatel dotace v rámci systému řízení provádí jak předběžnou (ex-ante) kontrolu veřejných zakázek, tak samozřejmě i kontrolu následnou (ex-post).

Ex-ante kontrola veřejných zakázek spočívá v posouzení zadávacích podmínek předložených příjemcem na základě výzvy. Vzhledem k množství realizovaných projektů a v návaznosti na to i množství veřejných zakázek, je prováděna ex-ante kontrola pouze na vzorku veřejných zakázek vybraném na základě analýzy rizik (více viz kapitola 6.1).

Ex-post kontrola veřejných zakázek spočívá v ověření, zdali příjemce, resp. zadavatel postupoval při realizaci veřejné zakázky v souladu se zákonem o veřejných zakázkách, příp. s Postupy pro zadávání zakázek, jež jsou nedílnou součástí Příručky pro příjemce. Ex-post kontrola je prováděná u všech veřejných zakázek realizovaných v rámci jednotlivých projektů a je zejména součástí administrativní kontroly. Příjemci jsou povinni v rámci monitorovacích zpráv předložit ke kontrole veškerou dokumentaci týkající se dané veřejné zakázky (více viz kapitola 6.2).

6.1 Ex-ante kontrola zadávacích podmínek

Povinnost realizovat ex-ante kontrolu veřejných zakázek začala pro poskytovatele dotace platit až na základě Příručky pro kontroly verze č. 8 účinné od 14. 6. 2012, kterážto upravovala výběr veřejných zakázek pro ex-ante kontrolu zadávacích podmínek. Nutno říci, že uvedený dokument je závazný jen pro poskytovatele dotace, tudíž nijak nezavazuje samotného příjemce dotace. Lze tedy konstatovat, že příjemce není povinen zadávací dokumentaci k ex-ante kontrole předložit.

Ex-ante kontrolu provádí poskytovatel dotace prostřednictvím příslušného projektového manažera, a to vždy s dostatečným předstihem (s ohledem na plánovaný termín zahájení výběrového řízení) u zakázek vybraných na základě provedené analýzy rizik. Poskytovatel dotace vyzve žadatele/příjemce k předložení úplné zadávací dokumentace (výzva k předložení nabídky, zadávací dokumentace, návrh smlouvy apod.) v elektronické podobě. Kontrola je následně provedena nad předloženými dokumenty, a to 10 pracovních dnů od jejich doručení v kompletní podobě. Při kontrole se postupuje podle Kontrolního listu pro ex ante kontrolu výběrových řízení, který je přílohou Příručky pro kontroly v rámci OP VK.

Výsledek provedené kontroly sdělí poskytovatel dotace příjemci neprodleně elektronicky. V případě zjištění nedostatků, které by mohly ovlivnit proces výběru nejvhodnější nabídky, bude příjemce vyzván k jejich odstranění před zahájením zadávacího, resp. výběrového řízení. V případě, že příjemce výzvu k odstranění zjištěných nedostatků neakceptuje, vystavuje se riziku tím, že výdaje spojené s uvedenou veřejnou zakázkou budou označeny za nezpůsobilé. Tento postup platí i v případech, kdy příjemce nevyčká schválení zadávacích podmínek a zadávací řízení zahájí ještě před ex-ante kontrolou (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

Analýza rizik pro výběr veřejných zakázek k ex ante kontrole zadávacích podmínek se provádí na základě informací dostupných z projektové žádosti žadatele/příjemce a IS Monit7+. V rámci analýzy rizik jsou posouzeny a vyhodnoceny následující rizikové oblasti:

Typ veřejné zakázky

- čím vyšší hodnota veřejné zakázky, tím vyšší riziko nezvládnutí formálních požadavků na průběh zadávacího řízení a současně větší finanční dopad z porušení postupů při zadání veřejné zakázky

Riziko dělení předmětu veřejné zakázky (věcně a časově související zakázky, zakázky obdobného plnění) v rámci jednoho i více projektů realizovaných žadatelem/příjemcem

- čím více zakázek podobného charakteru a předmětu plnění obsahuje projektová žádost, tím hrozí vyšší riziko nesprávného posouzení jejich případné věcné a časové souvislosti a riziko neoprávněného dělení zakázek;

- pokud příjemce realizuje více projektů současně i návazně, hrozí riziko neoprávněného dělení zakázek podobného nebo související plnění

Poskytovatel dotace posuzuje u každé konkrétní projektové žádosti a konkrétního žadatele/příjemce dostupné informace o veřejných zakázkách určeným postupem (podle schématu „Postup ex ante analýzy rizik“), vyhodnotí míru rizika s ohledem na výše uvedené rizikové faktory a vybere projekty, respektive veřejné zakázky, které budou podrobeny ex ante kontrole úplné zadávací dokumentace před vyhlášením (zveřejněním oznámení/výzvy o zahájení zadávacího/výběrového řízení) (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

Ex ante kontrola se provede u všech nadlimitních veřejných zakázek (zadávaných v režimu zákona) a dále minimálně u 10 % veřejných zakázek podlimitních (v režimu zákona) nebo malého rozsahu, u nichž byly identifikovány rizikové faktory (u každého projektu vždy alespoň u jedné veřejné zakázky). (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015)

Během realizace OP VK ze strany poskytovatele dotace provedeno celkem 626 ex-ante kontrol zadávacích podmínek (viz Tabulka 2).

Tabulka 2: Počet provedených ex-ante kontrol ze strany poskytovatele dotace realizovaných v rámci OP VK

Celkový počet ex-ante kontrol	Veřejné zakázky zadávané dle zákona o veřejných zakázkách	Veřejné zakázky zadávané dle Příručky pro příjemce (VZMR)
626	184	442

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

6.2 Ex-post kontrola veřejných zakázek

Jak již bylo uvedeno v úvodu kapitoly, tak ex-post kontrola všech veřejných zakázek realizovaných v rámci projektů OP VK je prováděna v rámci administrativní kontroly na základě dokumentací předložených, jakožto součást monitorovací zprávy, jež předkládají příjemci. Cílem ex-post kontroly je ověřit, zdali zadavatel postupoval při

výběru nejvhodnější nabídky v souladu s platnou legislativou (zák. č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách) či jinými závaznými pravidly (v případě OP VK se jedná o Postupy pro zadávání zakázek při pořizování dodávek, služeb či stavebních prací z prostředků finanční podpory OP VK).

Ex-post kontrolu v případě zakázek zadávaných dle zákona o veřejných zakázkách provádí garant veřejných zakázek (v období do března 2013, kdy pozice garanta veřejných zakázek vznikla, prováděl kontrolu projektový manažer), zatímco v případě veřejných zakázek malého rozsahu ex-post kontrolu provádí příslušný projektový manažer. O výsledku ex-post kontroly je vždy příjemce seznámen v rámci schvalovací zprávy dané monitorovací zprávy.

Tabulka 3: Počet provedených ex-post kontrol ze strany poskytovatele dotace realizovaných v rámci OP VK

Celkový počet ex-post kontrol	Veřejné zakázky zadávané dle zákona o veřejných zakázkách	Veřejné zakázky zadávané dle Příručky pro příjemce (VZMR)
4 969	1 279	3 690

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

Z výše uvedené tabulky (Tabulka 3) lze konstatovat, že během realizace OP VK bylo poskytovatelem dotace provedeno celkem 4 969 ex-post kontrol zadávacích podmínek, přičemž cca 25% všech zakázek realizovaných v rámci OP VK byl zadáno v některém z režimů uvedených v zákoně o veřejných zakázkách, zejm. otevřené řízení, zjednodušené podlimitní řízení či zadání v rámci dynamického nákupního systému či na základě uzavřené rámcové smlouvy s více uchazeči. V případě zbylých 75% zakázek se jednalo o veřejné zakázky malého rozsahu.

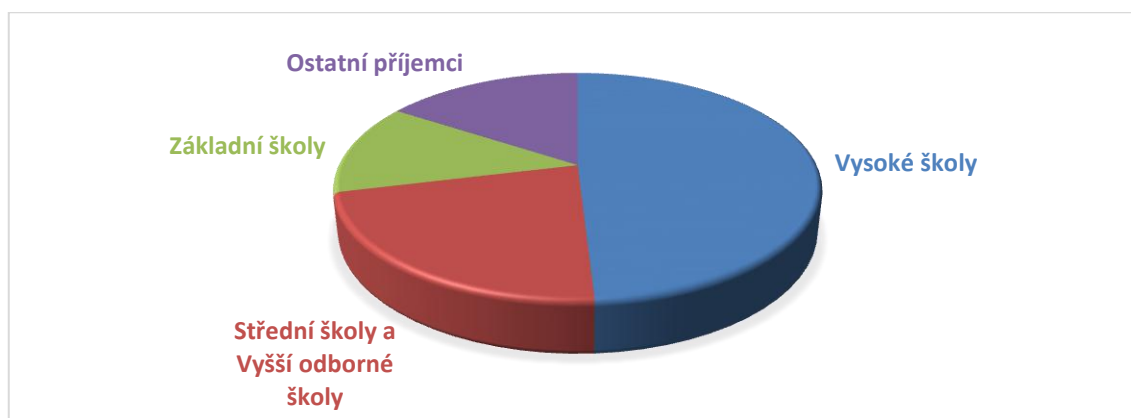
Tabulka 4: Počet provedených ex-post kontrol veřejných zakázek v rámci OP VK dle typu příjemce

Typ příjemce	Počet kontrolovaných VZ	Podíl kontrolovaných VZ v procentech
Vysoké školy	2 439	49,08

Střední školy a Vyšší odborné školy	1 099	22,12
Základní školy	646	13,00
Ostatní příjemci	785	15,80
Příjemci celkem	4 969	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

Graf 1: Grafické znázornění podílu jednotlivých typů příjemců na počtu provedených ex-post kontrol veřejných zakázek

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z databáze veřejných zakázek (MŠMT O CERA)

Na základě údajů uvedených ve výše uvedené tabulce (Tabulka 4) či jejím grafickém znázornění (Graf 1) lze konstatovat, že takřka polovinu veřejných zakázek v rámci OP VK realizovaly vysoké školy. Zejména se jedná o Masarykovu univerzitu v Brně, Univerzitu Palackého v Olomouci a Vysoké učení technické v Brně (viz Tabulka 5).

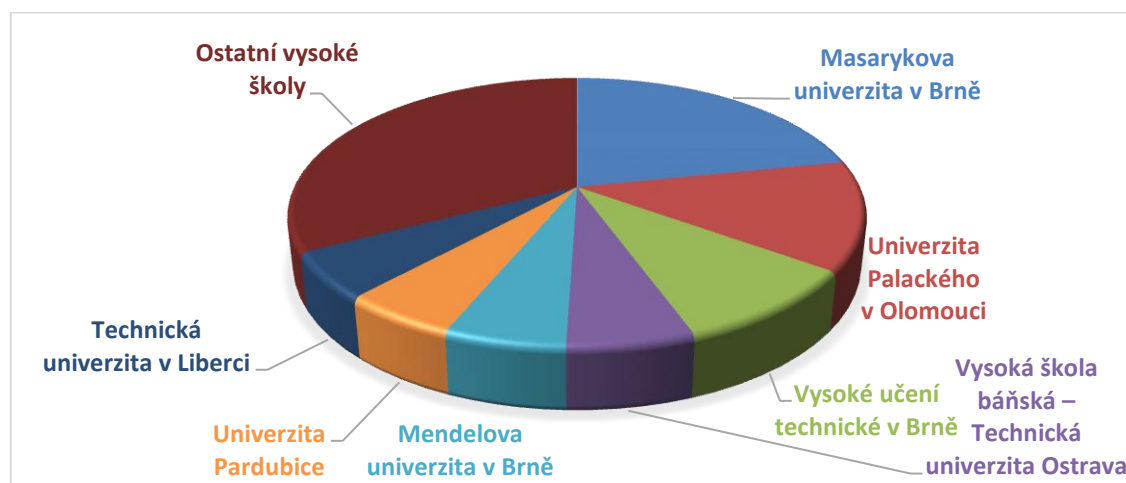
Tabulka 5: Počet provedených ex-post kontrol veřejných zakázek realizovaných VŠ

Název VŠ	Počet kontrolovaných VZ	Podíl kontrolovaných VZ (v %)
Masarykova univerzita v Brně	532	21,81
Univerzita Palackého v Olomouci	320	13,12
Vysoké učení technické v Brně	232	9,51
Vysoká škola báňská – Technická	148	6,07

univerzita Ostrava		
Mendelova univerzita v Brně	141	5,78
Univerzita Pardubice	135	5,54
Technická univerzita v Liberci	135	5,54
Ostatní vysoké školy	796	32,64
Vysoké školy celkem	2 439	100

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

Graf 2: Grafické znázornění podílu jednotlivých VŠ na celkovém počtu provedených ex-post kontrol veřejných zakázek v rámci VŠ

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z databáze veřejných zakázek (MŠMT O CERA)

Na základě provedených ex-post kontrol lze také analyzovat její výsledky, a to ve vztahu k míře chybovosti u různých typů zadavatelů, jako jsou vysoké školy, střední školy a základní školy (viz Tabulka 6)

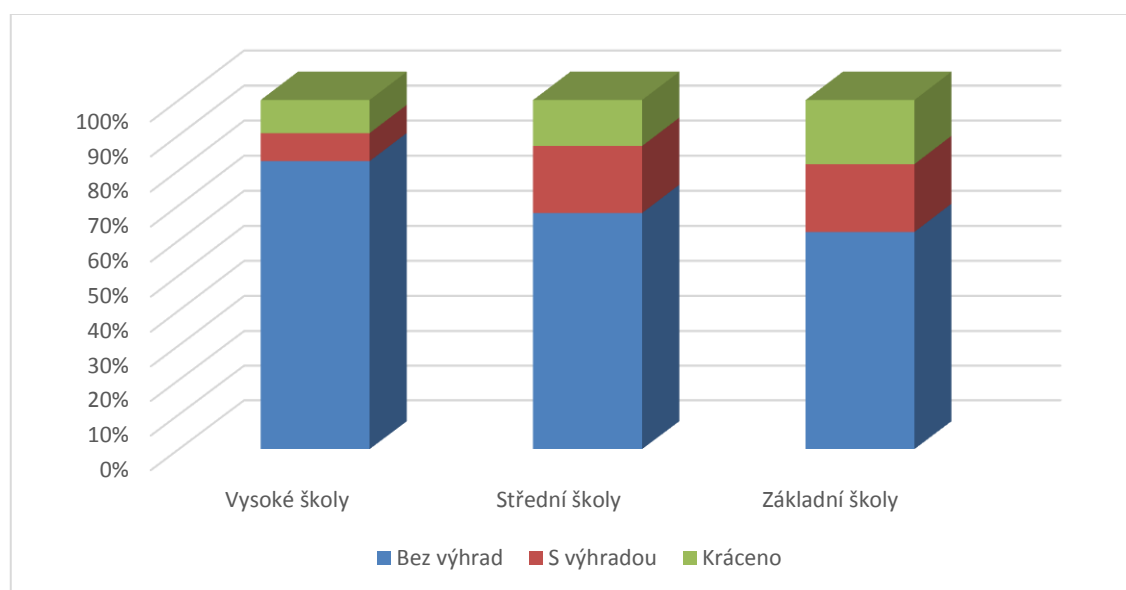
Tabulka 6: Výsledek ex-post kontroly veřejných zakázek v případě vysokých, středních a základních škol

Zadavatel	Schváleno bez výhrad (celkem)	Schváleno bez výhrad (v %)	Schváleno s výhradou (celkem)	Schváleno s výhradou (v %)	Schváleno po krácení (celkem)	Schváleno po krácení (v %)
Vysoké školy	2 014	82,57 %	195	8,00 %	230	9,43 %

Střední školy	745	67,79 %	210	19,11 %	144	13,10 %
Základní školy	403	62,38 %	125	19,35 %	118	18,27 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z databáze veřejných zakázek (MŠMT O CERA)

Graf 3: Grafické znázornění výsledku ex-post kontroly veřejných zakázek v případě vysokých, středních a základních škol

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z databáze veřejných zakázek (MŠMT O CERA)

Na základě údajů uvedených v Tabulce 6, potažmo v jejím grafickém vyjádření (Graf 3) lze vysledovat zřejmý rozdíl ve výsledcích ex-post kontroly mezi jednotlivými druhy škol. V případě vysokých škol bylo shledáno pochybení vedoucí k nezpůsobilosti výdajů téměř u každé desáté zakázky, přičemž v případě základních škol to bylo u téměř u každé páté zakázky. V daném případě hrají jistě roli zkušenosti příjemce dotace s realizací projektů a na to navazující zkušenosti se zadáváním zakázek.

6.3 Ostatní orgány oprávněné k provádění kontroly

Vyjma poskytovatele dotace, jenž provádí ex-post či ex-ante kontrolu veřejných zakázek zadávaných příjemci dotace v rámci OP VK, tak jsou i další organizace, jež jsou oprávněny k ex-post kontrole realizace veřejných zakázek. Jedná se o orgány jak na národní úrovni (např. Auditní orgán Ministerstva financí, Nejvyšší kontrolní úřad či

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, atd.), tak i na evropské úrovni (Evropské komise, Evropský účetní dvůr nebo OLAF (European Anti-Fraud Office)). Všechny výše uvedené kontrolní orgány se v rámci své činnosti ve větší či menší míře zaměřují mimo jiné také na kontrolu veřejných zakázek.

6.3.1 Evropské kontrolní orgány

Pravidla pro výkon finanční kontroly podle mezinárodních smluv jsou upravena v části třetí (ust. § 24) zákona 320/2001 Sb. o finanční kontrole.

Evropská komise

V souladu s článkem 72, odst. 1 obecného nařízení má Evropská komise (EK) povinnost přesvědčit se, že zavedené řídicí a kontrolní systémy v rámci OP VK účinně fungují, a to na základě výročních kontrolních zpráv a stanoviska AO k těmto zprávám a na základě vlastních auditů. EK je oprávněna provádět kontroly na místě, přičemž se těchto kontrol může účastnit zástupce členského státu. EK může také požádat členský stát o provedení kontroly na místě, přičemž kontroly se může účastnit zástupce EK (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

Evropský účetní dvůr

Evropský účetní dvůr je nezávislou institucí, která napomáhá orgánům Evropského společenství (ES) při výkonu jejich pravomocí v oblasti kontroly rozpočtu ES. Ve vztahu k fondům vykonává samostatné audity systémů a finanční audity, přičemž prověřuje účty příjmů a výdajů, zákonnost veškerých výdajů a správnost finančního řízení. Je oprávněn vykonávat kontrolu u jakéhokoli subjektu, jenž nakládá s finančními prostředky EU (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

OLAF

OLAF je orgánem Evropské komise zřízeným Rozhodnutím EK č. 352/1999. Zaměřuje se na vyšetřování a boj proti podvodným jednáním, korupci nebo jakýmkoli jiným formám nezákonného jednání, útočícím proti finančním zájmům ES. Svou činnost

vyvíjí vždy v úzké spolupráci s národními vyšetřovacími orgány. Pro spolupráci s úřadem OLAF byla v ČR vytvořena síť AFCOS (Anti-Fraud Coordinating Structure), jejímž centrálním a koordinačním bodem je Ministerstvo financí. Do sítě AFCOS je zapojeno 11 subjektů, z nichž jedním je MŠMT, kde je touto činností pověřen Odbor interního auditu (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

5.3.2 Národní kontrolní orgány

Auditní orgán Ministerstva financí

Za výkon auditu v souladu s čl. 62 obecného nařízení a na základě Usnesení vlády České republiky ze dne 11. července 2007 č. 760/2007, o zajištění výkonu funkcí auditního orgánu je odpovědný Auditní orgán Ministerstva financí (AO MF). AO MF vykonává audity systémů za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému OP VK a audity operací na vzorku pro ověření vykázaných výdajů (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

Nejvyšší kontrolní úřad

Nejvyšší kontrolní úřad vykonává nezávislou kontrolu hospodaření s prostředky poskytnutými České republice ze zahraničí podle § 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů. Tato kontrolní činnost je prováděna v režimu tohoto zákona (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

Orgány finanční správy (Finanční úřad)

Orgány finanční správy (Finanční úřad) (OFS (FÚ)) podle § 10 odst. 2 písm. a) zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, vykonávají finanční kontrolu a podle § 44a odst. 9 rozpočtových pravidel, vykonávají správu odvodů za porušení rozpočtové kázně a penále (Příručka pro kontroly v rámci OP VK (verze 12), 2015).

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (UOHS) je ústředním orgánem státní správy České republiky s pravomocemi v oblasti ochrany hospodářské soutěže, dohledu nad zadáváním veřejných zakázek a v monitoringu a koordinaci veřejné podpory. ÚOHS byl zřízen s účinností od 11. října 1996 zákonem č. 273/1996 Sb., kterým byla stanovena jeho působnost jako ústředního orgánu státní správy České republiky. Úřad vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže, vykonává dohled při zadávání veřejných zakázek a vykonává další působnosti stanovené zvláštními zákony (www.uohs.cz, 2016).

6.3.3 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Vzhledem k tomu, že UOHS je ústředním orgánem státní správy v oblasti ochrany hospodářské soutěže, tak v případech, kdy poskytovatel dotace dojde na základě své kontroly k podezření na porušení zák. č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách naplňující znaky správního deliktu dle §120 zákona o veřejných zakázkách, tak je povinen dané zjištění předat jakožto podnět k zahájení správního řízení právě UOHS. Do konce roku 2015 bylo předáno ze strany poskytovatele dotace celkem 246 podnětů k zahájení správního řízení (viz Tabulka 7), přičemž velká část z nich byla vrácena s tím, že UOHS neshledal důvod pro zahájení správního řízení, přičemž však současně nevyloučil jeho případné zahájení, pokud by se vyskytly nějaké nové okolnosti.

Tabulka 7: Počet podaných podnětů UOHS v letech 2012 - 2015

Rok	Počet podaných podnětů na UOHS	UOHS zahájil správních řízení	UOHS neshledal důvod pro zahájení správního řízení	UOHS se dosud nevyjádřil
2012	4	1	3	0
2013	29	3	25	1
2014	98	19	75	4
2015	115	78	8	29

2012 - 2015	246	101	111	34
-------------	-----	-----	-----	----

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

Z výše uvedené tabulky lze mj. vysledovat určitou změnu chování UOHS při posuzování podaných podnětů, když již bez zahájení správního řízení nevrací MŠMT podané podněty v tak velké míře jako do roku 2014. Současně zde můžeme vidět výrazný nárůst podaných podnětů na UOHS, jehož důvodem je na jedné straně větší množství realizovaných projektů na konci programového období, ale také i důslednější kontrolní činnost ze strany poskytovatele dotace, jež byla vyvolána vykonaným Auditem EK, který mj. identifikoval nedostatky právě při kontrole veřejných zakázek na straně poskytovatele dotace. Dalším důvodem, jímž lze vysvětlit uvedený nárůst počtu podnětů, tak je nabytí účinnosti transparentní novely zákona o veřejných zakázkách dne 1. 4. 2012, jež začala klást velké nároky na uveřejňovací povinnost zadavatele po ukončení zadávacího řízení (uzavřené smlouvy, písemná zpráva zadavatele, výše skutečně uhrazené ceny, apod.) Nedodržení výše uvedené uveřejňovací povinnosti sice nemá vliv na výběr nejvhodnější nabídky, avšak naplňuje znak správního deliktu dle §120 odst. 1, písm. b) zákona o veřejných zakázkách.

Další informaci, kterou lze z Tabulky 7 vyčíst je to, že UOHS se dosud v mírné většině případů (v rámci kterých se dosud vyjádřil) neztotožnil s názorem poskytovatele dotace a neshledal důvod pro zahájení správního řízení.

V Tabulce 8 můžeme vidět, jaký podíl na uzavřených správních řízeních ze strany UOHS spadá právě na nedodržení některé z povinností týkající se uveřejňování dokumentů po ukončení zadávacího řízení.

Tabulka 8: Uzavřená správní řízení ze strany UOHS dle druhu správního deliktu v letech 2012 - 2015

Rok	Počet ukončených správních řízení	Správní delikty týkající se uveřejňování	Ostatní správní delikty
2012	1	0	1
2013	3	0	3
2014	19	9	10

2015	78	45	33
2012 - 2015	101	54	47

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

Z výše uvedené tabulky můžeme vidět, že takřka polovina ukončených správních řízení UOHS na základě podaných podnětů MŠMT v letech 2012 – 2015 se týkala správního deliktu dle §120 odst. 1 písm. b) zákona o veřejných zakázkách spočívajícího v porušení některé z povinností zadavatele týkajících se uveřejňování.

7. Nejčastější pochybení při zadávání veřejných zakázek v rámci OP VK

V rámci této kapitoly budou uvedena nejčastější pochybení, jichž se příjemci dotací při realizaci veřejných zakázek nejčastěji dopouští. Jedná se o pochybení, jež velice často vedou k nezpůsobilosti výdajů či uplatnění finanční korekce výdajů spojených s dotčenou veřejnou zakázkou.

Co do celkového počtu zjištění, tak většina pochybení ze strany příjemců se možná i trochu překvapivě netýká veřejných zakázek zadávaných dle zák. č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, jejichž proces zadávání je pro zadavatele administrativně mnohem náročnější nežli u zakázek malého rozsahu. Avšak týká se to právě zejména veřejných zakázek malého rozsahu, zadávaných dle pravidel Příručky pro příjemce. Nutno konstatovat, že některé chyby (zejména nedodržení zásad uvedených v §6 zákona o

veřejných zakázkách – transparentnost, rovné zacházení a zákaz diskriminace) lze nalézt u zakázek zadávaných v obou režimech.

7.1 Nejčastější pochybení příjemců při realizaci veřejných zakázek

Chyby zadavatelů veřejných zakázek lze rozdělit mnoha způsoby, např. dle fáze zadávacího/ výběrového řízení, kdy k nim dochází (před zahájením, v průběhu či po ukončení zadávacího řízení), dle příslušného režimu v jakém je daná veřejná zakázka zadávána (veřejná zakázka malého rozsahu nebo veřejná zakázka zadávaná dle zákona o veřejných zakázkách), dle míry jejich závažnosti ve vztahu k zákonu o veřejných zakázkách (jedná se o správní delikt či ne), případně ve vztahu ke způsobilosti výdajů, tj. zdali má vliv na způsobilost výdajů případně na uplatnění finanční korekce. Podrobněji je v kapitolách 7.1.1 až 7.1.3 popsán první způsob rozdělení pochybení.

Vzhledem k tomu, že naprostá většina pochybení zadavatelů se týká nedodržení zásad uvedených v §6 zákona o veřejných zakázkách – zásada transparentnosti, zásada rovného zacházení a zásada zákazu diskriminace, tak je třeba více přiblížit jednotlivé zásady.

Zásada transparentnosti

Nejčastějším pochybením odhaleným v rámci kontrol zadávacích řízení u jednotlivých projektů OP VK, je nedodržení zásady transparentnosti. Obecně lze říci, že zadavatel má povinnost veškeré úkony při zadávání zakázky činit jednoznačným, průhledným a srozumitelným způsobem, tzn. stanovit přesně lhůty a postupy v procesu zadávání zakázky, o všech významných úkonech souvisejících s výběrem dodavatele pořizovat a uchovávat písemnou dokumentaci v dostatečném rozsahu umožňujícím úkony zadavatele nezávisle přezkoumat; jednoznačně vymezit kritéria, dle kterých budou hodnoceny nabídky uchazečů, stanovit dostatečnou lhůtu pro zpracování nabídek; všechna rozhodnutí řádně odůvodnit apod. Příkladem porušení je zejména nevhodný způsob nastavení hodnotících kritérií a nejasný způsob provedení hodnocení předložených nabídek.

Zásada rovného zacházení

V tomto případě je každý zadavatel v průběhu zadávání zakázky, resp. již od okamžiku přípravy řízení, povinen přistupovat stejným způsobem ke všem uchazečům, kteří mohou podat či podávají nabídky (zadavatel definuje v zadávací dokumentaci, resp. výzvě přesné podmínky tak, aby všichni uchazeči předem věděli, jak bude řízení probíhat, případně jakým způsobem bude probíhat hodnocení nabídek atd.). Příkladem porušení je poskytování dodatečných informací k zadávacím podmínkám nebo vyzívání k doplnění nabídek v rámci jejich posouzení hodnotící komisí.

Zásada zákazu diskriminace

Zásada zákazu diskriminace znamená, že zadavatel je povinen v průběhu zadávání zakázky postupovat vždy tak, aby jeho jednáním nedošlo k diskriminaci žádného z uchazečů. To znamená, že podmínky pro zadání zakázky musí být zadavatelem vždy stanoveny tak, aby umožňovaly výběr nejvhodnějšího dodavatele, ale na druhé straně neuzavíraly přístup jinému uchazeči do řízení, např. z důvodů, které nesouvisí s předmětem zakázky. Příkladem porušení je uvádění konkrétních obchodních názvů či značek či diskriminačního stanovení kvalifikačních předpokladů.

7.1.1 Pochybení vzniklá před zahájením zadávacího řízení

Dělení veřejných zakázek

Z §13 odst. 3 zákona o veřejných zakázkách vyplývá, že zadavatel nesmí rozdělit předmět veřejné zakázky tak, aby tím došlo ke snížení předpokládané hodnoty pod finanční limity stanovené v tomto zákoně. Obdobné ustanovení platí i pro zakázky zadávané mimo režim zákona, a to v kapitole 7.4.3 Příručky pro příjemce (verze 8), kde je uvedeno, že zadavatel je povinen postupovat tak, aby nedocházelo k dělení předmětu zakázky na menší formálně samostatné zakázky s cílem snížit hodnotu zakázky pod stanovené limity pro jednotlivé postupy uvedené v části 7.5 Příručky pro příjemce (verze 8), včetně limitu oddělujícího zakázky malého rozsahu a zakázky zadávané dle zákona o veřejných zakázkách.

Při stanovení předpokládané hodnoty zakázky je dle §13 odst. 8 zákona o veřejných zakázkách zadavatel povinen sečíst předpokládané hodnoty obdobných spolu souvisejících dodávek či služeb, které hodlá pořídit v průběhu účetního období. Příručka

pro příjemce dané rozvíjí následujícím způsobem. Zadavatel je povinen vzít v úvahu všechna obdobná, spolu související plnění, která zamýšlí pořídit v průběhu jednoho účetního období, která spolu místně, věcně a časově souvisí, a tato plnění sečíst, nebo sloučit všechna plnění, jejichž předměty plnění tvoří jeden funkční celek.

Příkladem uvedeného pochybení je například opakovaný nákup výpočetní techniky během jednoho účetního období, kdy součet všech těchto nákupů překročí limit, od kterého je příjemce povinen realizovat zadávací/ výběrové řízení. Zejména v případě přímého nákupu zboží (jež spolu věcně, místně a časově souvisí) se velice často stává, že příjemce překročí hranici 200 000 Kč bez DPH, od kdy je již povinen realizovat jednoduchou formu výběrového řízení dle pravidel Příručky pro příjemce.

Vymezení předmětu zakázky

Zadavatel je povinen vymežit předmět veřejné zakázky dostatečně určitě a to v podrobnostech nezbytných pro zpracování a podání vzájemně porovnatelných nabídek. Zároveň zadavatel nesmí předmět veřejné zakázky vymežit tak, aby byl zvýhodněn určitý dodavatel či dodavatelé, výrobek, technické řešení apod. Zadavatel není oprávněn bez zřejmého důvodu upřednostňovat určité řešení veřejné zakázky na úkor jiných vhodných řešení odpovídajících jeho skutečným potřebám. Zadavatelé občas v zadávacích podmínkách výslovně uvádějí, že uchazeči mohou nabídnout i jiné, kvalitativně a technicky obdobné řešení pro plnění veřejné zakázky s tím, že uvedené svým způsobem zhojí případné uvedení konkrétních obchodních názvů či značek v rámci technické specifikace. Avšak není tomu tak. Poněvadž není-li to odůvodněno předmětem zakázky, nesmí zadávací podmínky obsahovat požadavky nebo odkazy na obchodní firmy, názvy apod. Uvedené lze připustit pouze v případech, kdy popis předmětu veřejné zakázky není dostatečně přesný či srozumitelný. A právě v těchto případech, kdy lze např. obchodní názvy v zadávacích podmínkách uvést, je zadavatel povinen výslovně umožnit pro plnění zakázky použití i jiných, kvalitativně a technicky obdobných řešení.

Nevhodného vymezení předmětu veřejné zakázky se týkají dvě pochybení, jež jsou velmi často odhalena v rámci kontroly veřejných zakázek. Jedná se o uvádění konkrétních obchodních značek, a to zejména v oblasti nákupu informačních a komunikačních technologií. Uvedené pochybení se týká hlavně oblasti výpočetní

techniky a jedná se o případy, kdy zadavatel popíše požadovaný předmět za použití obchodních názvů typu procesor Intel, notebook HP, tablet Samsung či Apple, apod. Tento postup zadavatele je zřejmě v rozporu se zásadou diskriminace a rovného zacházení, když zvýhodňuje výrobce, resp. dodavatele výrobků uvedených značek.

Dalším pochybení, jež by šlo zařadit pod nevhodné vymezení předmětu veřejné zakázky, a které se v rámci projektů OP VK objevovalo velmi často, tak je nevhodná technická specifikace předmětu plnění, týká se to zejména stanovení minimální taktovací frekvence procesoru PC či notebooku. Uvedené pochybení, které mělo zásadní vliv způsoblost výdajů v rámci mnoha projektů realizovaných v OP VK, vychází z nálezu auditu Evropské komise provedeného na podzim roku 2011. Požadavek zadavatele na minimální taktovací frekvenci procesoru není oprávněný, poněvadž taktovací frekvence procesoru není objektivním ukazatelem jeho výkonnosti, a to z důvodu, že i procesor s nižší taktovací frekvencí může mít vyšší výkon nežli procesor s vyšší taktovací frekvencí. V současné době jediným doporučeným způsobem stanovení požadovaného minimálního výkonu procesoru, je prostřednictvím tzv. „benchmark“ testů, na základě kterých dochází ke vzájemnému porovnání výkonu jednotlivých typů procesorů. Avšak je třeba uvést, že i tyto „benchmark“ testy mají svá úskalí. Např. získaná bodová hodnota se v čase mění, tím jak jsou hodnoceny další a další procesory, což může ztížit jak proces posouzení nabídek, tak i proces následné kontroly veřejné zakázky.

Hodnotící kritéria

Základním hodnotícím kritériem pro zadání veřejné zakázky může být nejnižší nabídková cena, nebo ekonomická výhodnost nabídky. Rozhodne-li se však zadavatel pro zadání veřejné zakázky podle základního hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky, stanoví vždy dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny. Zadavatel musí popsat hodnotící kritéria a způsob hodnocení nabídek natolik jasně a srozumitelně, aby bylo zcela zřejmé, jakým způsobem bude která nabídka hodnocena, resp. jak bude přidělovat body na základě jednotlivých dílčích kritérií, stanovovat pořadí nabídek apod. Potenciální uchazeč by tak měl být na základě zadávacích podmínek schopen zpracovat nabídku takovým způsobem, aby v maximální míře vyhovovala požadavkům zadavatele a byla tudíž v rámci jednotlivých dílčích

kritérií co nejlépe hodnocena. Nevhodná, nejasná a netransparentní hodnotící kritéria mohou zapříčinit podání vzájemně neporovnatelných nabídek nebo mohou vést k výběru nabídky odporující záměru zadavatele pořídit plnění s nejlepším poměrem užitné hodnoty a ceny.

Typickým příkladem uvedeného pochybení je použití dílčího hodnotícího kritéria „kvalita“, „kvalita nabízeného plnění“ či „kvalita nabízených služeb“, a to bez jeho dalšího popisu, tj. co a jakým způsobem bude předmětem hodnocení. Případně je jen velmi vágně popsán způsob hodnocení. Takto definované hodnotící kritérium je zcela v rozporu se zásadou transparentnosti, poněvadž uchazeč nemá možnost zpracovat svoji nabídku takovým způsobem, aby v co nejvyšší míře odpovídala požadavkům zadavatele, resp. aby v rámci hodnocení získala co největší počet bodů. Poněvadž zcela netuší, co přesně bude předmětem hodnocení.

7.1.2 Pochybení vzniklá v průběhu zadávacího řízení

Proces posouzení nabídek

Pochybení týkající se fáze posuzování kvalifikace a souladu nabídky s podmínkami zadávací dokumentace jsou taktéž relativně častým jevem. Jedná se zejména o dodržování zásady rovného zacházení. V případě, že hodnotící komise zjistí, že předložená nabídka úplně nesplňuje požadavky uvedené v zadávacích podmínkách, tak sice nemusí, avšak může, daného uchazeče vyzvat k vyjasnění své nabídky nebo k jejímu doplnění (v případě nedostatků týkajících se prokazování kvalifikačních předpokladů). Jednoznačně však nesmí v tomto případě opomenout, že je povinen dodržet zásadu rovného zacházení, kdy musí ke všem uchazečům přistupovat stejným způsobem a nesmí jednoho či více uchazečů zvýhodnit oproti ostatním. Tzn., že v případě, kdy umožní jednomu či více uchazečům vyjasnit či doplnit svoji nabídku, tak musí tu samou možnost dát i ostatním uchazečům. Je naprosto nepřijatelné, aby jednoho z uchazečů vyloučil, zatímco druhému umožnil svoji nabídku doplnit. Danou problematiku velice dobře popisuje Rozhodnutí ÚOHS čj. ÚOHS-S434/2012/VZ-20216/2012/513/PPo¹⁵, ve kterém zcela jednoznačně vymezuje způsob jakým způsobem má zadavatel v obdobných případech postupovat.

¹⁵ <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-9974.html>

Co se týká otázky, zdali vyzývat uchazeče k doplnění chybějících dokladů či ne, tak právě v případě využívání veřejných prostředků je zcela nezbytné vzít v potaz dodržování zásady 3E. Tzn., že by zadavatel měl uchazeči umožnit zhojit, resp. doplnit svoji nabídku, poněvadž by se mohlo stát, že by zadavatel vyřadil potenciálně nejvýhodnější nabídku z důvodu např. chybějící ho výpisu z obchodního rejstříku, apod. Postup zadavatele by sice byl formálně v pořádku z pohledu dodržení zákona o veřejných zakázkách, avšak z pohledu zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole by tomu již tak nemuselo být.

Proces hodnocení nabídek

Dalším nedostatkem, se kterým se lze setkat na straně příjemce je nedostatečné odůvodnění způsobu hodnocení předložených nabídek v rámci jednotlivých hodnotících kritérií. Relativně často vídané pochybení se týká zejména v případě kvalitativních hodnotících kritérií, kdy ze zápisu o posouzení a hodnocení nabídek není zřejmé, jakým způsobem byly nabídky hodnoceny. Uvedený postup tak zcela znemožňuje přezkoumání úkonů zadavatele při hodnocení nabídek. Z tohoto důvodu musí být naprosto zřejmé, jakým způsobem hodnotící komise posuzovala předložené nabídky v rámci jednotlivých kritérií a zdali hodnotící komise provedla hodnocení nabídek v souladu s kritérii uvedenými v zadávacích podmínkách. Je např. zcela nepřipustné pouze obodovat jednotlivé nabídky a nijak blíže nespecifikovat způsob přidělení těchto bodů. Takový postup by tak byl zcela v rozporu se zásadou transparentnosti.

7.1.3 Pochybení vzniklá po ukončení zadávacího řízení

Nedodržení uveřejňovací povinnosti zadavatele po ukončení zadávacího řízení, resp. po uzavření smlouvy

Pochybení, týkající se pozdního uveřejňování všech relevantních dokumentů po ukončení zadávacího řízení, příp. jejich neuveřejnění, je po nabytí účinnosti „transparentní“ novely zákona o veřejných zakázkách dne 1. 4. 2012 jednoznačně nejčastějším pochybením naplňujícím znaky správního deliktu, jež je i následně předáváno formou podnětu UOHS.

Zadavatelé, snad pod dojmem, že to nejpodstatnější, tedy uzavření smlouvy, již mají za sebou, velmi často opomíjejí věnovat náležitou pozornost povinnostem spočívajících v uveřejnění informací týkajících se zadání veřejné zakázky. Související úkony považují za zcela zbytečnou administrativní zátěž, čímž následně zcela zlehčují jejich význam. Mnozí zadavatelé opakovaně nedodržují lhůty stanovené k uveřejnění takových informací, případně jejich uveřejnění zcela opomíjejí či v uveřejněných dokumentech neuvádějí některé povinné údaje apod. Přestože nedodržení povinnosti uveřejnění po zadání veřejné zakázky z logiky věci nemůže ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, představuje vždy porušení zásady transparentnosti.

Podstatná změna podmínek smlouvy

Zadavatel nesmí umožnit podstatnou změnu práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, kterou uzavřel s vybraným uchazečem. Za podstatnou se považuje taková změna, která by rozšířila předmět veřejné zakázky, která by za použití v původním zadávacím řízení umožnila účast jiných dodavatelů, která by za použití v původním zadávacím řízení mohla ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, nebo která by měnila ekonomickou rovnováhu smlouvy ve prospěch vybraného uchazeče. Příkladem velmi časté podstatné změny smluvních podmínek je například prostřednictvím dodatku ke smlouvě prodloužení lhůty pro plnění zakázky, jež není vyvoláno objektivně nepředvídanými okolnostmi. Taktéž se za podstatnou změnu smlouvy může považovat neuplatňování příslušných smluvních sankcí zadavatelem z důvodu nedodržení doby plnění ze strany dodavatele.

Povinnost archivace

Během realizace projektu je příjemce povinen uchovávat veškerou relevantní dokumentaci týkající se řešeného projektu. Nejinak je tomu i v případě veřejných zakázek zadávaných v rámci projektů OP VK. Z kapitoly 12.1 Příručky pro příjemce (verze č. 8), potažmo z podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace vyplývá, že příjemce a partneři projektu jsou povinni pro účely kontroly ze strany Evropské komise, Evropského účetního dvora, Nejvyššího kontrolního úřadu a dalších oprávněných osob uchovávat veškerou dokumentaci projektu minimálně do konce roku 2025, pokud český právní systém nestanovuje lhůtu delší. Z pohledu zadávání veřejných zakázek je dále

relevantní ustanovení §155 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách, který stanovuje povinnost uchovávat dokumentaci o veřejné zakázce po dobu 10 let od uzavření smlouvy, její změny nebo zrušení zadávacího řízení.

Zadavatel je tak na základě výše uvedeného povinen uchovávat dokumentaci o veřejné zakázce v takové podobě a rozsahu, aby byla objektivně možná kontrola souladu zadání veřejné zakázky se zákonem o veřejných zakázkách, případně v souladu se závaznými postupy, jež jsou nedílnou součástí Příručky pro příjemce. Nejsou-li veškeré úkony zadavatele řádně zdokumentovány, je zcela nepřezkoumatelné, zda skutečně zadavatel postupoval v souladu s uvedenými předpisy či ne.

7.2 Příčiny vzniku pochybení při zadávání veřejných zakázek

Je třeba konstatovat, že ne všechny chyby musí jít zákonitě vždy na vrub zadavatele, přestože jedině on je zodpovědný za řádný průběh zadávacího/výběrového řízení. Poskytovatel dotace totiž také může mít na určitých pochybeních také svůj díl viny, např. nastavením složitých pravidel pro zadávání zakázek malého rozsahu nebo nedostatečné poskytování metodické podpory při zadávání zakázek, nedostatečné provádění předběžné (ex-ante) kontroly zadávacích podmínek apod. Zejména právě systém provádění ex-ante kontroly veřejných zakázek v rámci OP VK vykazoval značné nedostatky. Do června roku 2012 nebyla prováděna vůbec a následně pouze na určitém vzorku veřejných zakázek, přičemž daný vzorek vycházel ze seznamu plánovaných veřejných zakázek uvedených v projektové žádosti, jenž nijak nerefletoval skutečně zadávané zakázky v rámci projektu. Přičemž právě ex-ante kontrola je takřka ideálním nástrojem k tomu, aby se předcházelo chybám v rámci veřejných zakázek ještě před jejich vyhlášením. Současně je však třeba konstatovat, že hlavní příčiny vzniku pochybení při zadávání zakázek leží právě na zadavateli.

Na základě kontroly veřejných zakázek realizovaných v rámci projektů OP VK lze vysledovat některé možné příčiny vzniku jednotlivých pochybení, a to v závislosti na způsobu zadání veřejné zakázky, tj. zdali je veřejná zakázka zadávána dle zákona nebo dle postupů uvedených v Příručce pro příjemce.

Veřejné zakázky dle zákona:

Jedním z problémů, který praxe během doby trvání OP VK přinesla v oblasti veřejných zakázek zadávaných dle zákona, bylo nabytí účinnosti transparentní novely zákona o veřejných zakázkách ze dne 1. dubna 2012, jenžto podstatně změnila pravidla pro zadávání veřejných zakázek. Přes úvodní potíže, jež spočívaly v seznámení se se všemi novinkami krátce po nabytí účinnosti výše uvedené novely, se příjemci nakonec s mnoha změnami vypořádali celkem dobře. Jedním z důvodů relativně hladkého přechodu na nová pravidla, je zejména typ příjemců, kterých se zadávání tohoto typu zakázek týká. Jedná se většinou o vysoké školy, přímo řízené organizace MŠMT, kraje a podobné „velké“ organizace mající zkušenosti právě se zadáváním veřejných zakázek dle zákona i mimo realizované projekty v rámci OP VK.

Veřejné zakázky malého rozsahu:

Jak bylo již výše uvedeno, tak tento druh zakázek se řídí zejména Závaznými postupy pro zadávání zakázek z prostředků finanční podpory OP VK, které se vztahují na případy, kdy zadavatel není povinen postupovat podle zákona o veřejných zakázkách. Během realizace Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost bylo vydáno celkem 8 verzí Příručky pro příjemce, přičemž se téměř vždy měnily zejména postupy pro zadávání zakázek malého rozsahu. Například způsob zahájení výběrového řízení u veřejné zakázky s předpokládanou hodnotou 600 000 Kč bez DPH se měnil celkem pětkrát, což může mít za následek, zejména u příjemců realizujících více projektů různých verzí Příruček pro příjemce či v rámci více operačních programů, mírné zmatky a s tím spojené i neúmyslné chyby, které však mohou vést mnohdy až k nezpůsobilosti výdajů spojených s danou veřejnou zakázkou.

Mnohá neúmyslná pochybení jsou spojena zejména s minimální zkušeností s realizací projektů, potažmo zadáváním veřejných zakázek, na straně příjemců. V těchto případech lze příjemci doporučit klást zvýšenou opatrnost při zadávání veřejných zakázek, příp. zajistit si administraci veřejných zakázek prostřednictvím společností zaměřených právě na danou oblast. Právě vzhledem k možnému riziku nezpůsobilosti výdajů, se výdaje spojené se zajištěním těchto společností příjemcům mohou výrazně vyplatit.

7.3 Návrh opatření vedoucích ke snižování množství pochybení v oblasti zadávání veřejných zakázek

Zcela jistě není pochyb, že v případě veřejných zakázek zadávaných v rámci operačních programů lze relativně úspěšně eliminovat množství zjištěných pochybení či jim i zcela předcházet, avšak je k tomu nutná ochota a spolupráce jak poskytovatele, tak i příjemce dotace. Níže je uvedeno několik celkem jednoduchých návrhů, jak by k požadovanému efektu mohlo dojít.

Opatření na straně příjemce dotace

Příjemce dotace musí klást opravdu velký důraz na dodržování všech pravidel spojených se zadáváním veřejných zakázek (zákon o veřejných zakázkách, závazné postupy vydané poskytovatelem dotace, aj.)

Dále nesmí zanedbávat zvyšování kompetencí svých zaměstnanců zodpovědných za oblast zadávání veřejných zakázek – účast na odborných školeních, workshopech a seminářích. Průběžně sledovat rozhodovací praxi dotčených orgánů oblasti zadávání veřejných zakázek, tj., UOHS či Krajský soud v Brně.

Základem je řádná komunikace s příslušným projektovým manažerem zodpovědným za kontrolu realizace projektu na straně poskytovatele dotace a s tím související ověření zvolených postupů zadavatele.

V neposlední řadě lze doporučit zadávání veřejných zakázek se složitějším plněním či ve složitějším režimu prostřednictvím odborných firem či specialistů na oblast veřejných zakázek, a to zejména u příjemců s minimální zkušeností s administrací zadávacích řízení.

Opatření na straně poskytovatele dotace

Prioritou poskytovatele dotace by mělo být zjednodušení závazných postupů pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. V rámci OP VK se podmínky týkající se způsobu zadání zakázky o předpokládané hodnotě 200 000 – 2 000 000 Kč bez DPH příliš neliší od zjednodušeného podlimitního řízení (režim dle zákona o veřejných zakázkách) – viz Tabulka 9.

Tabulka 9: Porovnání základních pravidel pro zadání zakázky dle Příručky pro příjemce (verze č. 8) a zadání zakázky ve zjednodušeném podlimitním řízení

	Zakázka zadávané dle Příručky pro příjemce	Zakázka zadávaná ve zjednodušeném podlimitním řízení
Lhůta pro podání nabídek	minimálně 10 dnů	minimálně 15 dnů
Počet oslovených uchazečů	minimálně 3 uchazeči	minimálně 5 uchazečů
Povinné uveřejnění výzvy k podání nabídek, resp. zadávací dokumentace	web poskytovatele dotace	profil zadavatele
Hodnotící komise (počet členů)	minimálně 3 členná hodnotící komise	minimálně 5 členná hodnotící komise
Uveřejnění výsledku	profil zadavatele (smlouva nad 500 000 Kč bez DPH) web poskytovatele dotace (oznámení o výsledku, příp. smlouva 200 000 – 500 000 Kč bez DPH)	profil zadavatele (smlouva) Věstník veřejných zakázek (oznámení o zadání zakázky)
Řešení námitek	není upraveno	možnost podat námitky do 10 dnů od doručení rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky

Zdroj: Vlastní zpracování

Důležitou součástí činnosti poskytovatele dotace by mělo být povinné zavedení ex-ante kontroly zadávacích podmínek u všech veřejných zakázek a s tím spojená skutečně důsledná kontrola zadávacích podmínek ještě před zahájením zadávacího řízení z důvodu odhalení možných chyb.

Své opodstatnění má také průběžné vydávání metodických materiálů zaměřujících se na oblast veřejných zakázek (např. newslettery obsahující nejčastější pochybení či příklady dobré a špatné praxe).

Další možností, jak by poskytovatel dotace mohl výrazně přispět ke snížení chybovosti při zadávání zakázek, tak je zprostředkování metodických setkání se zástupci příjemců

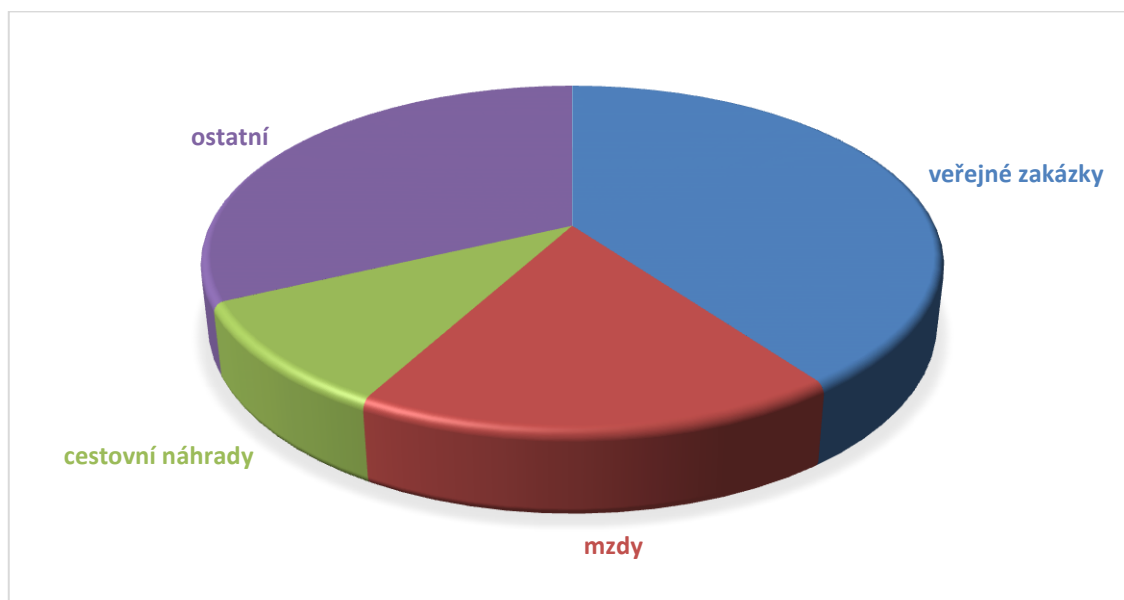
za účelem jejich seznámení se s pravidly pro zadávání veřejných zakázek, vzájemné výměny zkušeností z praxe a seznámení se s nejčastějšími pochybeními zjištěnými v rámci kontrol (školení, workshopy, apod.)

8. Nezpůsobilé výdaje v rámci OP VK

Z Příručky pro příjemce vyplývá, že nezpůsobilé výdaje jsou takové výdaje, které nelze hradit z prostředků poskytnutých příjemci na projekt OP VK. Tyto výdaje, v případě, že vzniknou, hradí příjemce dotace z vlastních prostředků. Nezpůsobilé výdaje jsou také výdaje, které nejsou vynaloženy v souladu s cíli projektu a současně nejsou pro jejich dosažení nezbytné. Dále se jedná o výdaje, které nejsou přiměřené a nejsou vynaloženy v souladu s principem hospodárnosti a efektivnosti nebo v souladu s evropskou nebo českou legislativou (Příručka pro příjemce finanční podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost - verze 8, 2014). Právě sem lze zařadit výdaje spojené s veřejnými zakázkami, u kterých bylo zjištěno pochybení vedoucí k nezpůsobilosti výdajů, resp. k uplatnění finanční korekce výdajů spojených s dotčenou zakázkou.

Největší objem nezpůsobilých výdajů za dobu trvání OP VK spadá právě na nezpůsobilé výdaje ve veřejných zakázkách. Dalšími jsou překročení mzdových výdajů či jednotkových sazeb za mzdy, nezpůsobilé výdaje vzniklé při vykazování cestovních náhrad atd. (viz Graf 4)

Graf 4: Znázornění podílu jednotlivých druhů nesrovnalostí na celkovém množství nezpůsobilých výdajů

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

8.1 Veřejné zakázky a nezpůsobilé výdaje

Zadávání veřejných zakázek lze považovat za jednu z nejsložitějších a dalo by se říci jednou z nejrizikovějších součástí projektového řízení. Zejména v projektech s Rozhodnutím o poskytnutí dotace vydaným před 1. 7. 2012 kdy mohlo vést téměř jakékoli závažnější pochybení mající vliv na výběr nejvhodnější nabídky, k nezpůsobilosti všech finančních prostředků spojených s předmětnou veřejnou zakázkou, což mohlo v krajních případech vést až k ohrožení samotné realizace projektu. Po výše uvedeném datu již poskytovatel dotace implementoval do všech nově vydaných Rozhodnutí o poskytnutí dotace způsob stanovování finančních korekcí za jednotlivé druhy pochybení zjištěná ve veřejných zakázkách, které již zohledňují míru závažnosti daného pochybení.

Tento systém finančních korekcí vychází z Pokynů ke stanovení finančních oprav, které se použijí pro výdaje spolufinancované ze strukturálních fondů a fondu soudržnosti v případě nedodržení pravidel pro veřejné zakázky, vydané pod č. j. COCOF/07/0037/03-CS. Poskytovatel dotace taktéž umožnil tyto snížené korekce aplikovat i do „starších“ Rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to prostřednictvím uzavřených Dodatků k Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Rozhodování o uzavření uvedeného Dodatku k Rozhodnutí o poskytnutí dotace bylo ponecháno na jednotlivých příjemcích dotace.

Většina pochybení týkajících veřejných zakázek vedoucích k nezpůsobilosti výdajů se netýkala veřejných zakázek zadávaných dle zákona o veřejných zakázkách, jejichž proces zadávání je pro zadavatele administrativně mnohem náročnější než u zakázek malého rozsahu, avšak týkala se pochybení v rámci zakázek zadávaných dle postupů Příručky pro příjemce. Současně lze na základě evidovaných údajů identifikovat „rizikové“ prioritní osy, v rámci nichž byl zjištěn největší počet pochybení mající za následek nezpůsobilost výdajů. Jedná se o případy, kdy je daný případ předán formou podezření na porušení rozpočtové kázně místně příslušnému finančnímu úřadu. Tabulka 10 obsahuje údaje o celkovém počtu hlášených nesrovnalostí týkající se pochybení příjemce při realizaci veřejné zakázky, a to s rozdělením v rámci jednotlivých prioritních os s uvedením celkové částky dotčené nesrovnalostí. Z informací zde uvedených můžeme vidět, že bylo na finanční úřady nahlášeno celkem 1 157 případů o celkové částce nezpůsobilých výdajů ve výši 386 217 104,91 Kč, což dělá průměrnou hodnotu jedné nesrovnalosti ve výši 333 809 Kč.

Tabulka 10: Přehled nahlášených nezpůsobilých výdajů v rámci veřejných zakázek s rozdělením dle prioritních os

Prioritní osa	Celkový počet nesrovnalostí	Celková částka dotčená nesrovnalostí
Prioritní osa 1	344	100 794 561,08
Prioritní osa 2	598	83 968 722,32
Prioritní osa 3	47	45 693 743,96
Prioritní osa 4	168	155 760 077,55 Kč
Celkem	1 157	386 217 104,91 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní databáze MŠMT

8.2 Poskytovatel dotace – proces hlášení nesrovnalostí

Nesrovnalostí se rozumí jakékoliv porušení podmínek stanovené v předpisech Společenství, v zákonech, v platných příručkách a metodikách pro příjemce či v rozhodnutí o poskytnutí dotace. Během realizace OP VK bylo identifikováno celkem 4 530 případů nesrovnalostí. Poskytovatel dotace, resp. jeho Řídící orgán, je primárně odpovědný za řešení nesrovnalosti, identifikuje vzniklou nesrovnalost na základě zejména administrativní kontroly monitorovacích zpráv (nejčastější), kontroly na místě vykonané u příjemce dotace, na základě zjištění finančních úřadů při daňových kontrolách, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo na základě auditů, provedených Auditním orgánem Ministerstva financí ČR. Dále také na základě výsledku kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu, Evropské komise, potažmo auditů Evropského účetního dvora.

V případě identifikace nesrovnalosti, vystaví příslušný projektový či finanční manažer formulář, který předá do oddělení zabývající se administrací nesrovnalostí, které následně zajistí zpracování nesrovnalosti a předání na místně příslušný finanční úřad. Oddělení odpovědné za administraci nesrovnalostí tak zaeviduje zjištění do celkového přehledu, jenž slouží jako podklad pro Souhrnnou zprávu o příčinách vzniku a počtu nesrovnalostí za OP VK, a zpracuje Hlášení nesrovnalosti obsahující rozšířené

informace oproti zkrácenému formuláři. Současně vyhotoví a odešle příjemci dotace informaci o dané nesrovnalosti/ podezření na porušení rozpočtové kázně a předání věci místně příslušnému finančnímu úřadu. Místně příslušný finanční úřad obdrží daný podnět společně s veškerými podklady prokazujícími hlášené pochybení. Na základě tohoto podnětu je následně příslušný úřad povinen zahájit do 6 měsíců daňovou kontrolu a nahlášené pochybení prošetřit.

8.3 Role finančních úřadů v procesu řešení nesrovnalostí

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, tak dotčený finanční úřad je povinen zahájit daňovou kontrolu do 6 měsíců od obdržení podnětu. Finanční úřad zahájí daňovou kontrolu, v rámci které prošetří řešenou nesrovnalost. Po ukončení kontroly je dotčeným finančním úřadem vystavena zpráva o daňové kontrole dle ustanovení §88 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve které formuluje své stanovisko v dané věci a informuje o něm všechny dotčené osoby, tj., jak příjemce, tak i poskytovatele dotace zdali došlo k porušení rozpočtové kázně či ne. Pokud finanční úřad konstatuje porušení rozpočtové kázně, tak kontrolované osobě stanoví výši odvodu a případné penále. V případech, kdy porušení rozpočtové kázně identifikováno není, tak se daná věc vrací k řešení zpět k poskytovateli dotace, který rozhodne, zdali souhlasí či nesouhlasí se závěry učiněnými finančním úřadem. O případném nesouhlasu rozhoduje pracovní skupina pro nesrovnalosti, jejíž činností je právě opakované posouzení dané nesrovnalosti a případné rozhodnutí o trvání si na nesrovnalosti.

9. Zadávání veřejných zakázek v programovém období 2014 – 2020

Problematiku zadávání veřejných zakázek řeší v programovém období 2014 – 2020 dokument Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020, jehož cílem je harmonizace postupů při zadávání zakázek příjemci podpory, kteří při realizaci operací spolufinancovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014-2020 zadávají zakázky.

Tento metodický pokyn se sestává ze tří hlavních částí – první část obsahuje obecná ustanovení, druhá část obsahuje úpravu výběrových řízení, třetí část upravuje kontrolu zadávacích a výběrových řízení.

Metodický pokyn je závazný pro všechny programy v rámci ESI fondů, které jsou zastřešeny Dohodou o partnerství a jejichž řídicí orgán je v kompetenci ČR, s výjimkou ustanovení, která jsou v tomto pokynu výslovně uváděna jako doporučující.

Tento metodický pokyn definuje základní povinnosti zadavatelů v oblasti zadávání zakázek nespádajících pod působnost zákona o veřejných zakázkách, které musí být ze strany Řídicího orgánu převzaty v jejich závazných dokumentech a nemohou být Řídicím orgánem upraveny tak, aby zadavatelům stanovily mírnější povinnosti, než stanoví tento metodický pokyn.

Metodický pokyn byl vydán Ministerstvem pro místní rozvoj dne 15. ledna 2014, a to na základě usnesení vlády ČR č. 44/2014 a nabývá účinnosti od 1. února 2014. K 17. březnu 2014 byla vydána aktualizovaná verze metodického pokynu, která nabývá účinnosti od 1. dubna 2014. Aktualizace spočívala v úpravě názvů a označení článků příslušných nařízení EU v návaznosti na jejich schválení dne 17. prosince 2013 (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 – č. 1306/2013). Další, dosud poslední, aktualizace metodického pokynu byla vydána ke dni 24. července 2014 s tím, že nabývá účinnosti k 1. říjnu 2014.

9.1 OP VVV a Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014 - 2020

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, tak uvedený Metodický pokyn je závazný pro Řídicí orgány jako subjekty zodpovědné za řízení a provádění Programů (tzn., i pro OP

Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále jen OP VVV)), které jsou zastřešeny Dohodou o partnerství a jejichž Řídící orgán je v kompetenci ČR, a to v souladu se zásadou řádného finančního řízení, s výjimkou ustanovení, která jsou výslovně uváděna jako doporučující. Předmětný metodický pokyn musí být ze strany Řídícího orgánu převzat do svých závazných dokumentů, přičemž tyto dokumenty nemohou být Řídícím orgánem upraveny tak, aby zadavatelům stanovily mírnější povinnosti, než stanoví tento metodický pokyn.

Řídící orgány jsou povinny podmínit poskytnutí dotace povinností příjemců dodržovat jimi vydané závazné dokumenty při zadávání veškerých zakázek spolufinancovaných z ESI fondů v rámci programového období 2014-2020. Řídící orgány jsou povinny závazné dokumenty, ve kterých upravují povinnosti příjemců při zadávání zakázek, před jejich vydáním zaslat k připomínkám MMR, které se vyjádří k souladu těchto dokumentů se základními povinnostmi definovanými tímto Metodickým pokynem ve lhůtě do 12 pracovních dní. Řídící orgány jsou následně povinny zaslat MMR vypořádání jeho připomínek.

V případě OP VVV se jedná o dokument Pravidla pro žadatele a příjemce – Obecná část, v rámci něhož je implementován Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020. Stejně jako v případě Metodického pokynu je již vydána 3. verze tohoto dokumentu.

9.2 „Nový“ zákon o veřejných zakázkách

V současné době je připravován zcela nový zákon o zadávání veřejných zakázek vycházející ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. „Nový“ zákon o zadávání zakázek musí být schválen do 18. 4. 2016, poněvadž doba transpozice dané směrnice je stanovena na dva roky. Právě v době psaní této diplomové práce byl Poslaneckou sněmovnou předán návrh tohoto zákona k projednání do senátu, jenž jej však v předložené podobě neschválil a vrátil s jedinou připomínkou, a to s požadavkem na datum nabytí účinnosti daného zákona (6 měsíců od data uveřejnění ve Sbírce listin od protí původně navrhovaným 3 měsícům). Z uvedeného je již nyní zcela zřejmé, že zákon o veřejných zakázkách v požadované lhůtě 18. 4. 2016 účinný nebude. Zákon

taktéž dozná opět po čase mnoha značných změn. Níže uvádím stručný výčet několika podstatných změn:

Znovu dochází k zavedení požadavku na prokázání ekonomické kvalifikace (minimální roční obrat nebude moci přesahovat dvojnásobek předpokládané hodnoty veřejné zakázky), zavedení další zásady, a to zásady přiměřenosti (k předmětu veřejné zakázky a její předpokládané hodnotě), bude zavedena možnost vyloučení dodavatele z důvodu dřívějšího profesního pochybení, zavedení možnosti self-cleaningu dodavatele (tj., možnost prokázat, že přijal opatření postačující k prokázání jeho kvalifikace). Bude umožněna nepodstatná změna smlouvy, a to do výše 10 % hodnoty původní zakázky. Dále dojde ke změně institutu dodatečných stavebních prací, kdy nepředvídatelnost nebude muset být objektivní, ale postačí, pokud potřeba dodatečných prací nemohla být předvídána s náležitou péčí. Dojde také k zavedení nového postupu v zadávacím řízení, a to možnosti nejprve hodnotit a následně až posoudit nabídku vítězného uchazeče před podpisem smlouvy.

9.3 Srovnání s předchozím programovým obdobím 2007 – 2013 - OP VK vs. OP VVV

Pokud porovnáme nastavení pravidel pro realizaci veřejných zakázek a jejich kontrolu v rámci programového období 2007 – 2013 u OP VK a v rámci Programového období 2014 – 2020 u OP VVV, tak lze konstatovat, že pro zadavatele dochází v některých aspektech ke zjednodušení procesu zadání veřejných zakázek, avšak co je důležitější, tak díky pravidlům Jednotného metodického prostředí (Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020), dochází ke sjednocení pravidel pro zadávání veřejných zakázek napříč všemi operačními programy, i když určitá drobná variabilita je samozřejmě přípustná. Za tento krok MMR lze jedinečně chválit.

Vzhledem k tomu, že došlo k několika významnějším změnám, co se týče procesu zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, tak pro zjednodušení jsou v následující tabulce (viz Tabulka 11) uvedena pro srovnání některé povinnosti zadavatele vyplývající z aktuální verze pravidel v rámci OP VK (Příručka pro příjemce verze 8) a v rámci OP VVV (Příručka pro žadatele a příjemce verze 1).

Tabulka 11: Porovnání pravidel pro zadávání veřejných zakázek OP VK a OP VVV

OP VK (2007 – 2013)	OP VVV (2014 – 2020)
Příjemce není povinen realizovat výběrové řízení v případě zakázek, jejichž předpokládaná hodnota nedosáhne 200 000 Kč bez DPH	Příjemce není povinen realizovat výběrové řízení v případě zakázek, jejichž předpokládaná hodnota nedosáhne 400 000 Kč bez DPH
Příjemce v případě zakázek malého rozsahu ¹⁶ zahajuje výběrové řízení oslovením minimálně tří uchazečů a zároveň uveřejní oznámení o zahájení na webových stránkách poskytovatele dotace.	Příjemce v případě zakázek malé hodnoty ¹⁷ zahajuje výběrové řízení v případě <u>uzavřené výzvy oslovením minimálně tří uchazečů</u> ; v případě <u>otevřené výzvy</u> (nepovinná) uveřejněním výzvy k podání nabídek na profilu zadavatele.
Příjemce, který není povinen zadávat zakázky dle zákona o veřejných zakázkách, v případě zakázek s vyšší hodnotou ¹⁸ zahajuje výběrové řízení analogicky dle zákona o veřejných zakázkách.	Příjemce, který není povinen zadávat zakázky dle zákona o veřejných zakázkách, v případě zakázek s vyšší hodnotou zahajuje výběrové řízení uveřejněním výzvy k podání nabídek na profilu zadavatele.
Hodnocení nabídek musí být prováděno minimálně 3 člennou hodnotící komisí.	Hodnocení nabídek provádí zadavatel nebo jiná osoba pověřená zadavatelem ¹⁹ nebo hodnotící komise jmenovaná zadavatelem (minimálně 3 členná).
V případě zakázek na dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby, za splnění požadovaných podmínek, nepřekročí jejich celkový rozsah 20% ceny původní zakázky.	V případě zakázek na dodatečné stavební práce nebo dodatečné služby, za splnění požadovaných podmínek, nepřekročí jejich celkový rozsah 50% ceny původní zakázky.

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě údajů uvedených výše (Tabulka 11) lze konstatovat, že všechny zde uvedené změny oproti předchozímu operačnímu programu mají za následek

¹⁶ Předpokládaná hodnota zakázky 200 000 Kč bez DPH – 1 999 999 Kč bez DPH

¹⁷ Předpokládaná hodnota zakázky 400 000 Kč bez DPH – 1 999 999 Kč bez DPH

¹⁸ Předpokládaná hodnota zakázky min 2 000 000 Kč bez DPH v případě dodávek a služeb, min 6 000 000 Kč bez DPH v případě stavebních prací

¹⁹ Lze pouze v případě zakázek malé hodnoty

zjednodušení procesu realizace výběrového řízení. Příjemce v případě zakázek malé hodnoty již nemusí uveřejňovat oznámení o zahájení výběrového řízení na webu poskytovatele dotace. Nutno říci, že se tato praxe příliš neosvědčila a spíše příjemcům přinášela problémy, poněvadž bylo nutné sladit termín uveřejnění s termínem odeslání výzvy k podání nabídek, přičemž oba tyto úkony byly prováděny nezávisle na sobě – výzvu odesílal příjemce a uveřejnění zajišťoval poskytovatel dotace. Problémy sladit tyto povinné úkony zadavatele byly ještě markantnější v případě uveřejňování dodatečných informací. V případě OP VVV si příjemce veškeré úkony zajišťuje sám (odeslání výzvy, resp. uveřejnění výzvy na profilu zadavatele).

Nejpřínosnějším pro příjemce je však zcela jistě ta skutečnost, že došlo ke zvýšení limitu, od kterého je již povinen realizovat určitou formu výběrového řízení (uzavřené či otevřené řízení). Příjemci tak již mohou, za dodržení zásad 3E, přímo poptávat plnění v hodnotě nižší nežli 400 000 Kč bez DPH.

Stejně tak i ostatní změny pravidel pro výběr dodavatele směřují spíše ke zjednodušení celého procesu. V případě zakázek malé hodnoty již není povinné jmenovat minimálně 3 člennou hodnotící komise a zadavatel si již posouzení a hodnocení nabídek může provést sám. Příjemci taktéž zcela jistě ocení zvýšení limitu pro zadávání dodatečných stavebních prací a služeb na 50% ceny původní zakázky. Zde však hrozí riziko jeho zneužití. Bude proto nutná pečlivá kontrola ze strany poskytovatele dotaci, zdali všechny tyto dodatečné stavební práce a služby naplňují všechny relevantní podmínky pro jejich využití.

Pokud bych to měl shrnout, tak lze vysledovat značný posun zejména ve zjednodušení celého procesu realizace výběrového řízení, což bylo jedním ze základních cílů NOK při tvorbě koncepce Jednotného metodického prostředí.

Závěr

Díky vlastním zkušenostem z kontroly veřejných zakázek v rámci OP VK jsem mohl prostřednictvím této práce blíže přiblížit oblast, jež se u realizátorů projektů hrazených z EU netěší příliš velké oblibě, a to oblast zadávání veřejných zakázek.

V úvodu této diplomové práce byly stručně představeny cíle regionální politiky v rámci programového období 2007 – 2013. Současně byly stručně popsány ESF a ERDF. Podrobněji jsem se v rámci dané kapitoly věnoval samotnému OP VK, uvedl jeho cíle a rozdělení na jednotlivé prioritní osy.

V další kapitole byl blíže popsán legislativní rámec, na jehož základě jsou veřejné zakázky zadávány, a to jak na úrovni Evropské unie (Zadávací směrnice EU), tak na úrovni národní (Zákon o veřejných zakázkách a Závazné postupy pro zadávání zakázek). V rámci dané kapitoly jsem taktéž provedl srovnání způsobu řešení právní úpravy oblasti zadávání veřejných zakázek na Slovensku, Německa a Švédsku. Dále zde byl zmíněn vztah mezi rizikem korupce při zadávání zakázek a zdrojem financování veřejných zakázek, kdy bylo shledáno, že u zakázek hrazených z prostředků EU se riziko korupce zvyšuje.

Následně byl blíže popsán proces zadávání veřejných zakázek v prostředí OP VK, zejména způsob implementace Závazných postupů do řídicích dokumentů OP VK. Byl představen vývoj pravidel pro zadávání veřejných zakázek v rámci Příručky pro příjemce. Dále byl popsán legislativní vývoj zákona o veřejných zakázkách dotýkající se významně procesu zakázek zadávaných v rámci OP VK. Současně jsem se také věnoval uplatňování zásad 3E při zadávání veřejných zakázek, kteréžto jsou nezřídka opomíjeny.

Kapitola představující samotný proces kontroly veřejných zakázek ze strany poskytovatele dotace obsahovala podrobný popis procesu ex-ante a ex-post kontroly. Daná kapitola obsahovala nejen informaci o celkovém počtu provedených kontrol, ale taktéž informaci o jejich výsledku. Byly zde dále ve stručnosti představeny další orgány oprávněné k výkonu kontroly veřejných zakázek. Blíže jsem se věnoval UOHS, a to z pohledu řešení podnětů k zahájení správního řízení podaných poskytovatelem dotace.

V rámci následující kapitoly byly uvedeny nejčastější pochybení odhalených v rámci provedených kontrol veřejných zakázek. Byl zde uveden soupis těch nejvýznamnějších

s rozdělením do jednotlivých fází zadávacího řízení, kdy k nim docházelo. Dále zde byly přiblíženy okolnosti vzniku těchto pochybení na straně příjemce a na straně poskytovatele dotace. Daná kapitola taktéž obsahuje mj. stručný návrh opatření vhodných pro případné snížení chybovosti při zadávání zakázek, a to opět jak na straně poskytovatele, tak na straně příjemce dotace.

Další část této práce byla věnována problematice nezpůsobilých výdajů a procesu řešení nesrovnalostí v rámci OP VK. Byly zde uvedeny informace o množství nezpůsobilých výdajů z důvodu pochybení při zadávání veřejných zakázek. Bylo zjištěno, že právě nezpůsobilé výdaje ve veřejných zakázkách tvoří největší část z celkového množství nezpůsobilých výdajů (40%). Současně zde byla stručně popsána jak role poskytovatele dotace, tak i role finančního úřadu při řešení nesrovnalostí.

Závěrečná kapitola byla věnována pravidlům pro zadávání veřejných zakázek v aktuálním programovém období 2014 – 2020, a to zejména pravidlům v rámci OP VVV a jejich porovnání s předchozím programovým obdobím (OP VK). Bylo zjištěno, že v aktuálním programovém období došlo k několika pozitivním krokům, jež zcela jistě ocení příjemci dotace. Zejména se jedná o sjednocení pravidel pro zadávání zakázek malého rozsahu napříč všemi operačními programy vycházející z koncepce Jednotného metodického prostředí.

Závěrem bych uvedl, že i když byla při zpracování použita data pouze z projektů OP VK, kdy poskytovatelem dotace bylo přímo MŠMT prostřednictvím odboru CERA, tak se domnívám, že lze zde učiněné závěry aplikovat na problematiku zadávání zakázek v rámci strukturálních fondů jako takovou.

I Summary

This thesis deals with public procurement within Operational Programme Education for Competitiveness during the period 2007 – 2013. The introductory part of the thesis contains a brief description of Operational Programme Education for Competitiveness and its implementation into targets of regional politics. The following parts are dedicated to the public procurement in general and then in a specific environment of Operational Programme Education for Competitiveness. The fundamental part of the thesis illustrates process of supervision of the public contracts (ex-ante and ex-post), results of the checks and most frequent mistakes revealed during checks with a brief analysis of their causes and suggested steps to eliminate them in future. Next part of this thesis is aimed at ineligible expenditures caused by mistakes in public procurements. The final part contains a closer look at area of public procurement in the frame of current programming period 2014 and 2020.

Keywords

European Union, Structural Funds, Operational Programme Education for Competitiveness, Managing Authority, Beneficiary, Public Procurement, Corruption, Act on Public Contracts, Contracting Authority, Office for the Protection of Competition, Ex-ante Control, Ex-Post Control, ineligible expenditures

II Seznam literatury

Jurčík, R. (2014). Veřejné zakázky a koncese. 2. vydání. C. H. Beck.

MMR, Národní strategický referenční rámec. (2007). Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programove-obdobi-2007-2013/Narodni-strategicky-referencni-ramec>

Ochrana, F. (2008). Povinnost zadavatele postupovat při zadávání veřejných zakázek podle principů 3E s ohledem na ustanovení zákona o finanční kontrole. Dostupné z: http://www.portal-vz.cz/getmedia/5ca730e6-510f-4993-98ca-d2bc770c16dc/3E_vs_principy_ZVZ_A1

Dimulescu V., Pop R., Doroftei I. M. (2013). Risks of corruption and the management of EU funds in Romania. *Romanian Journal of Political Science*, Vol 13 - No 1 – 2013

Fazekas M., Chvalková J., Skuhrovec J., Tóth I. J., King L. P. (2014) Are EU funds a corruption risk? The impact of EU funds on grand corruption in Central and Eastern Europe. *Corruption Research Center Budapest Working Papers*

Coviello, D., & Mariniello, M. (2014). Publicity requirements in public procurement: Evidence from a regression discontinuity design. *Journal of Public Economics*, 109, 76–100.

Fazekas M., Tóth I. J. (2015). Corruption in EU Funds? Europe-wide evidence on the corruption effect of EU funded public contracting. Working Paper series: GTI-WP/2015:01 June 2015

Popescu A. (2014). CORRUPTION IN EUROPE: RECENT DEVELOPMENTS, *CES Working Papers*, 2014, vol. 6(2A), issue 2a, 150 – 160

Transparency International (2012). *MONEY, POLITICS, POWER: CORRUPTION RISKS IN EUROPE*, Transparency International, June 2012

Mungiu – Pippidi A. (2013). The Good, the Bad and the Ugly: Controlling Corruption in the European Union, *European Research Centre for Anti-corruption and Stat-building*, Workin Paper no. 35, April 2013

Metodické dokumenty a příručky

MMR, Národní orgán pro koordinaci, Metodický pokyn pro oblast zadávání zakázek pro programové období 2014-2020 – verze 3. 2015

MMR, Národní orgán pro koordinaci, Závazné postupy pro zadávání zakázek spolufinancovaných ze zdrojů Evropské Unie, nespádajících pod aplikaci zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, v programovém období 2007-2013. 2014

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 1. 2008

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 2. 2009

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 3. 2009

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 4. 2010

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 5. 2011

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 6. 2012

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 7. 2012

MŠMT, Příručka pro příjemce podpory z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost verze č. 8. 2014

MŠMT, Příručka pro kontroly v rámci OP VK verze 12. 2015

MŠMT, Pravidla pro žadatele a příjemce – Obecná část verze 1 – 2015

Legislativa

Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. 3. 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. 2. 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

Smlouva o fungování Evropské unie. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

ROZHODNUTÍ KOMISE ze dne 19. 12. 2013, kterým se stanoví a schvalují pokyny ke stanovení finančních oprav, jež má Komise provést u výdajů financovaných Uníí v rámci sdíleného řízení v případě nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

Zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-03-23]

Ostatní:

www.op-vk.cz

www.strukturalni-fondy.cz

www.vlada.cz

www.esfcr.cz

www.portal-vz.cz

www.uohs.cz

III Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Vývoj změn týkajících se způsobu zahájení výběrového řízení v rámci pravidel pro zadávání zakázek malého na dodávky a služby dle předpokládané hodnoty zakázky v rámci Příručky pro příjemce verze 1 – 8

Tabulka 2: Počet provedených ex-ante kontrol ze strany poskytovatele dotace realizovaných v rámci OP VK

Tabulka 3: Počet provedených ex-post kontrol ze strany poskytovatele dotace realizovaných v rámci OP VK

Tabulka 4: Počet provedených ex-post kontrol veřejných zakázek v rámci OP VK dle typu příjemce

Tabulka 5: Počet provedených ex-post kontrol veřejných zakázek realizovaných VŠ

Tabulka 6: Výsledek ex-post kontroly veřejných zakázek v případě vysokých, středních a základních škol

Tabulka 7: Počet podaných podnětů UOHS v letech 2012 - 2015

Tabulka 8: Uzavřená správní řízení ze strany UOHS dle druhu správního deliktu v letech 2012 - 2015

Tabulka 9: Porovnání základních pravidel pro zadání zakázky dle Příručky pro příjemce (verze č. 8) a zadání zakázky ve zjednodušeném podlimitním řízení

Tabulka 10: Přehled nahlášených nezpůsobilých výdajů v rámci veřejných zakázek s rozdělením dle prioritních os

Tabulka 11: Porovnání pravidel pro zadávání veřejných zakázek OP VK a OP VVV

Graf 1: Grafické znázornění podílu jednotlivých typů příjemců na počtu provedených ex-post kontrol veřejných zakázek

Graf 2: Grafické znázornění podílu jednotlivých VŠ na celkovém počtu provedených ex-post kontrol veřejných zakázek v rámci VŠ

Graf 3: Grafické znázornění výsledku ex-post kontroly veřejných zakázek v případě vysokých, středních a základních škol

Graf 4: Znázornění podílu jednotlivých druhů nesrovnalostí na celkovém množství nezpůsobilých výdajů